

Kozármisleny Város Helyi Esélyegyenlőségi

Programja¹

2018-2023.

¹ Módosította a 184/2022. (XI.15.) Ök. sz. határozat

Kozármisleny

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	41
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	65
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	74
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	81
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	85
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	87
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	88
1. A HEP IT részletei	88
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	88
Jövőképünk.....	89
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)	89
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	90
3. Megvalósítás	94
3.1 A megvalósítás előkészítése	94
3.2 A megvalósítás folyamata	94
3.3 Monitoring és visszacsatolás	96
3.4 Nyilvánosság.....	96
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	98
4. Elfogadás módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Kozármisleny Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait², valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kozármisleny Baranya megye középső részén, közvetlenül Pécs közelében, annak szomszédságában, attól délre-délkeletre terül el. Földrajzi értelemben néhány kilométerre a Mecsek-hegység déli lábától, már a Baranyai-dombság része.

A város történetének helyzete a régmúltba nyúlik vissza. Az első régészeti lelet a korai bronzkor Kr. e. 1800-1900 körüli szakaszából származik. Ez utáni időkből a rómaiak, és a VI-IX. század között a Dél-Dunántúlon élt avarok is számos emléket hagytak maguk után Kozármislenynél.

A környék jelentős szerepet játszott Baranya vármegye kialakulásában. A területen két jelentősebb várspánság létezett, középpontjukban egy-egy földvár, élükön az ispánnal. Az egyik a baranyavári, a Villányi-hegységtől délre jött létre, a másik pedig a koaszi, melynek központja Kozármisleny, Nagykozár környéke és az innen a Villányi-hegységig terjedő területet foglalja magába. Kozármisleny neve az írott forrásokban többféle változatban fordul elő. Misleny neve az 1266-ban Myslen írásmóddal, míg Kozár név Kosar alakban fordul elő az 1330-as években. A két település a török hódoltság idején is valószínűleg folyamatosan lakott volt. A XVII. Század végén, de főként a XIII. században horvátok és németek telepedtek le a két községben. A XIX. Század elejére Kiskozár település német többségűvé vált. Misleny falu a Rákóczi szabadságharc idején tisztán magyar lakosú volt, sőt a betelepítések ellenére a XIX. Századra is megőrizte egynemzetiségű jellegét. A XVIII. Század közepére Misleny a Batthyányiak, míg Kiskozár a Pálffy család birtokába került. Ekkor kezdődött a németek szervezett betelepítése a baranyai falvakba. Ekkor a lakosság főként földművelésből és állattenyésztésből élt.

A két település végül 1928-ban Kozármisleny elnevezéssel került a magyar helységek sorába.

² Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Kozármisleny mintegy 10 kilométerre délre fekszik a megyeszékhely, Pécs központjától. A horvát-magyar államhatár 40 kilométerre található, mely jó lehetőséget biztosít a nemzetközi kapcsolatok ápolására.

A lösszel és jó termőtalajjal borított változatos dombvidéken az erdőgazdálkodás és szántóföldi művelés a jellemző. Kozármisleny természetes és épített környezete harmonikus egységet alkot. Azon ritka települések közé tartozik, ahol az új településrészek építése mellett tavak, tanösvények és parkerdő is létesült.

Kozármisleny több funkcióval is rendelkezik. Megtartotta a hagyományos mezőgazdasági profilt, melyen túlnőtt az oktatási, kulturális és sportélet, valamint a közigazgatási szerepkör. A rohamos népességnövekedés az ipari park fejlődését és termelő iparágak letelepedését hozta magával. A három gazdasági szektor arányváltozása felgyorsult a településen. Az építőipar szerepe továbbra is meghatározó, az utóbbi másfél évtizedben beindult építkezéseknek, fejlesztéseknek köszönhetően. A legerőteljesebb az intézményi hálózat és szolgáltató szektor fejlődése, mely munkahelyek sokaságát eredményezte és a megyeszékhelyről, valamint a környező falvakból Kozármislenybe ingázó munkavállalókat vonzotta.

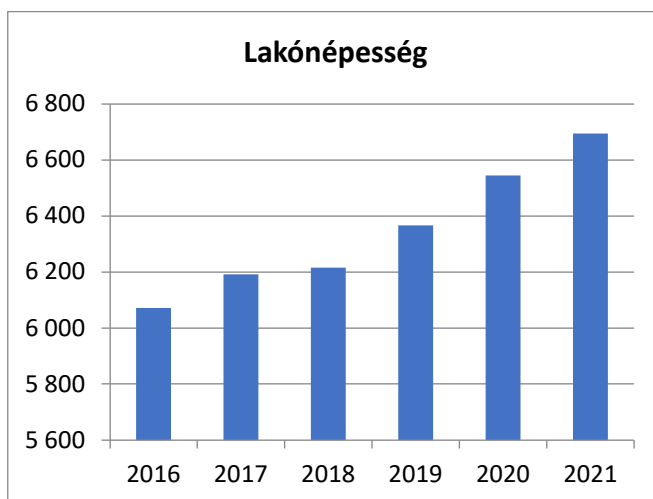
A pécsi agglomeráció, és azon belül Kozármisleny a megye, és Dél-Dunántúl gazdaságilag egyik legfejlettebb térségének számít.

Demográfiai adatok

Kozármisleny város népességének száma 1870 és 2009 között közel hétszeresére nőtt, a gyarapodás néhány évtizedet leszámítva folyamatosnak tekinthető.

1990 után Kozármisleny migrációs céltelepüléssé vált, mely elsősorban a pécsi térségben megindult ún. lakóhelyi szuburbanizáció következménye, ennek köszönhetően jelentős számú beköltöző érkezik a megyeszékhelyről a településre. A folyamat társadalmi és gazdasági szempontból is kedvezően hatott a város életére. Elsősorban ennek köszönhető, hogy a napjainkban is megfigyelhető országos, és Baranya megyére is jellemző negatív tendenciákhoz képest Kozármisleny demográfiai mutatói igen előnyös képet mutatnak. Az elmúlt tizenöt évben tapasztalható 74%-os népességnövekedést a vándorlási nyereség és természetes szaporodás együttesen eredményezte.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	6 071	bázis év
2017	6 191	101,98%
2018	6 215	100,39%
2019	6 366	102,43%
2020	6 545	102,81%
2021	6 695	102,29%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség: az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

Megfigyelhető, hogy Kozármisleny lakónépességének a száma évről-évre növekszik, ami a megyeszékhelyről való kiköltözéseknek az eredménye. A lakosságszám legnagyobb mértékű növekedése 2015-2017. között következett be.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 240	3 336	6576	49,27%	50,73%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			236	3,59%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	707	615	1322	10,75%	9,35%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	120	123	243	1,82%	1,87%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 872	1 885	3757	28,47%	28,66%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	192	194	386	2,92%	2,95%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	349	519	868	5,31%	7,89%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

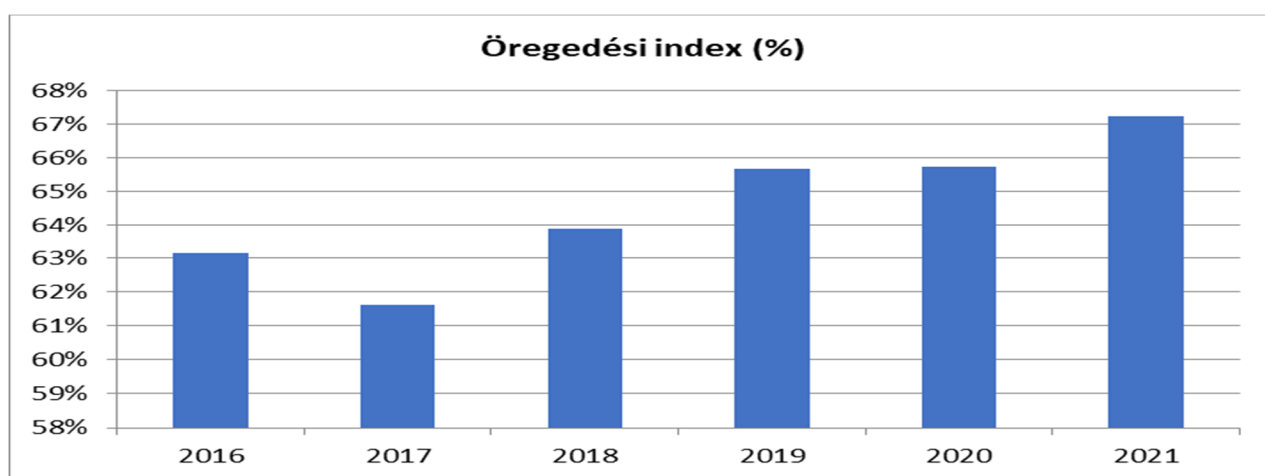

Állandó népesség: a bejelentett állandó népesség. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	775	1 227	63,16%
2017	790	1 282	61,62%
2018	823	1 288	63,90%
2019	868	1 322	65,66%
2020	900	1 369	65,74%
2021	933	1 388	67,22%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiak vannak többen, és a település előregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

Kozármisleny település esetében egyértelműen fiatalos a népességszerkezet, bár megfigyelhető, hogy a 65 év feletti állandó lakosok száma, ha csekély mértékben is, de nagyobb mértékben növekszik, mint a 0-14 éves korú állandó lakosok száma.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	15,77
2017	20,23
2018	2,58

2019	20,98
2020	24,94
2021	21,15

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Kozármisleny vonzereje pozitív képet mutat, az odaköltözés jellemző a településre, kiemelkedő a 2020-as év.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-0,17
2017	0,82
2018	0,32
2019	3,02
2020	0,15
2021	-0,60

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás tekintetében is pozitív mutatók jellemzik Kozármisleny települést. Kiemelkedő a 2019. év, amikor a legmagasabb volt az élve születések száma.

Értékeink, küldetésünk

A társadalom minden tagjának joga van arra, hogy korának, képességének, egészségi állapotának megfelelő, más, hasonló adottságú személyekkel azonos színvonalú oktatásban, egészségügyi és

szociális ellátásban, lakáshoz való hozzájutásban, közügyekhez való hozzáférésben, közlekedésben részesüljön. Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, valamint kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat.

A mai magyar társadalomban az önkormányzat különös felelőssége, hogy polgárainak esélyegyenlőségét biztosítsa, megszüntetve a diszkrimináció minden lehetőségét. Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Kozármisleny Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a város működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi program kiemelt figyelmet fordít:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, megszüntetésére;
- az oktatásban, képzésben megjelenő sztereotipikus pályaorientáció megváltoztatására;
- az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítására;
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő fenntartói tevékenységek, felelősségek

- az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében a kötelezettségek meghatározása;
 - a kötelezettségek teljesítéséért felelős személyek kijelölése, akiknek fő feladata:
- ✓ a program megvalósításának koordinálása,
 - ✓ a program végrehajtásának nyomon követése,
 - ✓ az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása;
 - ✓ az esélyegyenlőségi terv nyilvánosságának biztosítása;
 - ✓ esélyegyenlőségi kockázatok kezelése, intézkedési tervek készítése, értékelése, folyamatos korrekciója;
 - ✓ fejlesztési célok időrendi prioritásának kialakítása, a mérhetőséget lehetővé tevő indikátorok meghatározása;
 - ✓ az esélyegyenlőség javításához kapcsolódó prioritási sorrend meghatározása;

- ✓ az eredmények nyilvánosságra hozásakor a személyes adatok védelmének maximális érvényesítése;
- ✓ a település döntéshozóinak két évente történő tájékoztatása a megvalósításról.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kozármisleny Város Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőségi programnak a városban élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Kozármisleny Város Önkormányzatának alapvető célja, hogy városunk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzületi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terv tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: MÖtv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

Az Ebtv.-ben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak az Európai Unió és a nemzeti stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája. a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.³ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A „Legyen Jobb a Gyerekeknek”! Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásában is megjelenik, hogy „valljuk az elesettek és a szegények megsegítésének kötelességét”

Az Alaptörvény XV. cikke tartalmazza a törvény előtti egyenlőséget, a megkülönböztetés tilalmát. Ez az egyenlőség és tilalom általános, azonban nem zárja ki az esélyegyenlőség kiküszöbölésére irányuló intézkedéseket. Sőt, külön védelmet igénylő csoportként emeli ki a nőket, az időseket és a

³ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

fogyatékossgal élőket, valamint kimondja, hogy az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel is segíteni kell.

Az Alaptörvény ezen szellemiségét az összes, az Önkormányzat által megalkotott rendelet magában hordozza.

Az önkormányzati rendeletek alapján valamennyi célcsoport számára többféle pénzbeli és természetbeni támogatás érhető el.

A 2017. évben a Képviselő-testület elfogadta a szociális ellátások és szociális szolgáltatásokról szóló 9/2021. (III.16.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: Rendelet). A Rendelet alapját a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Sztv.) adja, amely tartalmazza a települési önkormányzatok számára kötelező feladatokat és lehetőséget ad arra, hogy saját költségvetés terhére önként vállalt feladatok keretében pénzbeli-, és természetbeni ellátások formájában támogatások kerüljenek megállapításra és folyósításra. E támogatás keretében az Önkormányzat által támogatandónak ítélt, rendeletben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, továbbra is teljes mértékben a Képviselő-testület mérlegelési jogkörébe tartozik.

A Rendelet célja, hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékossgból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk és módosítjuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

Kozármisleny Város Önkormányzata Képviselő-testülete már megalkotta Helyi Esélyegyenlőségi Programját, melyben elsődleges alapelv érvényesül, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

A HEP tartalmazza a helyzetelemzést a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok- különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősök csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervet, amelyben meghatározásra kerültek a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedések.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján készítettük el. A programalkotás során gondoskodtunk a HEP és az Önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet fordítottunk:

- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő önkormányzati rendeletek:

- *Kozármisleny Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátásokról és a szociális szolgáltatásokról 9/2021. (III.16.) önkormányzati rendelete*
- *Kozármisleny Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Bursa Hungarica felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjrendszer helyi szabályozásáról szóló 31/2012. (XI.26.) önkormányzati rendelete*

Településfejlesztési stratégia, településfejlesztési koncepció:

Kozármisleny Város Önkormányzata Képviselő-testülete úgy döntött, hogy Kozármisleny 2016-2022. közötti település-fejlesztésére vonatkozó javaslatokat elfogadja és abban az esélyegyenlőség biztosítása szempontjából a következőket teljesíti:

A koncepcióban megjelenő három fő fejlesztési irány az **ipari befektetőknek a városba történő vonzása**, melyet egyrészt az ipari park létrehozásával, másrészt az alternatív energiaforrások

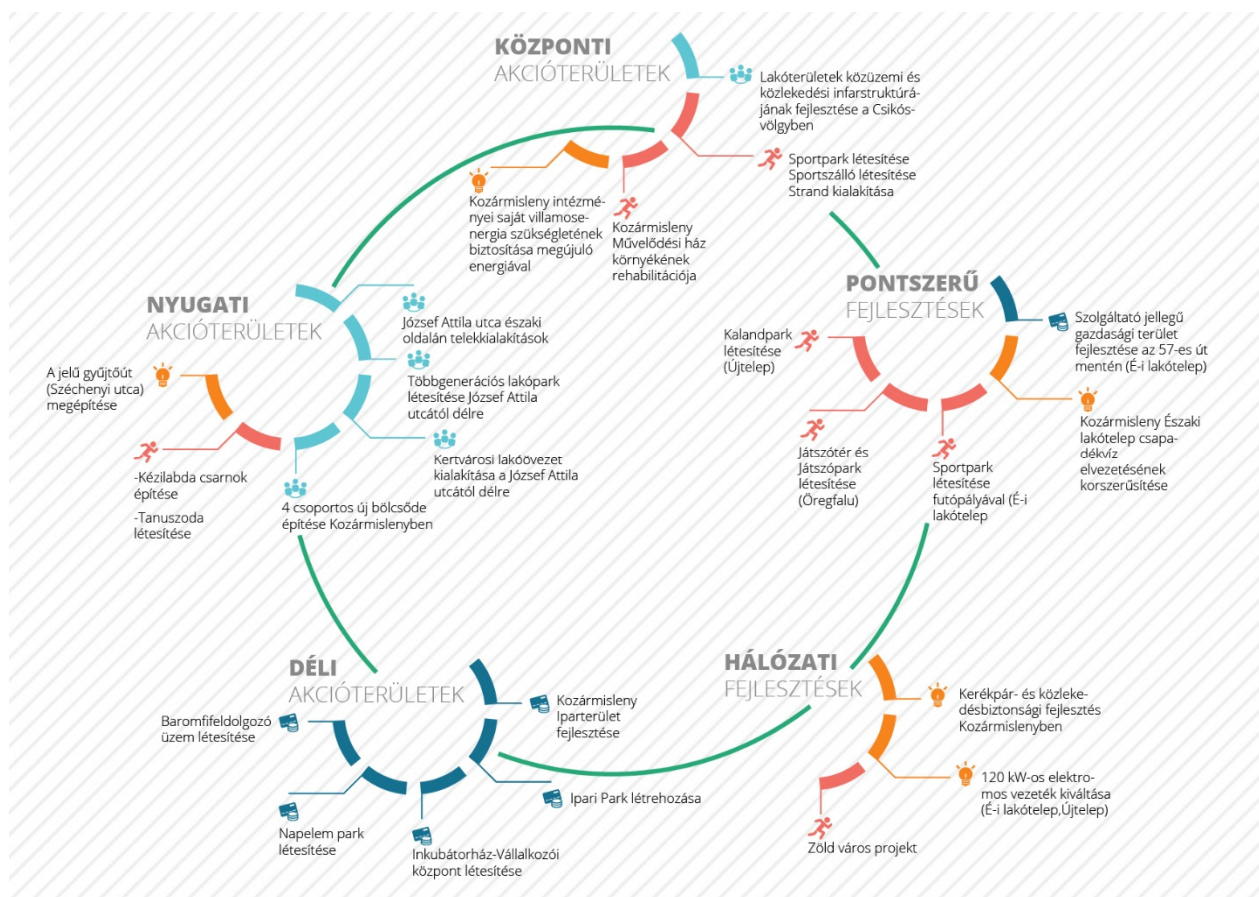
hasznosításával kíván megtenni a városvezetés. Ezáltal megfelelően ellátott helyszín és olcsó energia várná a városba települő vállalkozásokat.

A koncepció említést tesz néhány kapcsolódó fejlesztési célról, melyek elsősorban a betelepülő cégek kapcsán a városba költözők számára a jobb lakókörnyezet kialakítását szolgálják.

A második fő fejlesztési irány ezzel összhangban a **település lakófunkciójának továbbfejlesztése**. Az utóbbi években szerényen ismét elindult lakásépítéseket kívánja a városvezetés elősegíteni, így ösztönözve az embereket a Kozármislenybe való költözésre vagy az ott maradásra.

A harmadik fő terület pedig a település **külső és belső kommunikációja és városmarketing**. Ez elengedhetetlen bármely település esetében, amely szeretné megállítani az elvándorlást, illetve további betelepüléseket szeretne elérni. Ugyanis a belső kommunikációval megalapozható a közösségépítés, az identitástudat megőrzése, valamint javítható a hivatali ügyintézés, fejleszthetők az önkormányzati szolgáltatások, a külső kommunikáció pedig azok elérése miatt fontos, akik esetlegesen a településre költöznének, vagy ott vállalkozást indítanának.

A település jövőképe gyakorlatilag a lakosság és a vállalkozások megtartása, illetve növelése egy élhető és fenntartható környezetben. Így egyrészt egy kívánatos vállalkozói környezet megteremtése alapkövetelmény. Ha ez megvalósul, akkor lesz elegendő munkahely, minek következtében a lakosoknak nem kell ingáznia, majd elköltözni egy nagyobb városba, illetve az új cégek betelepülésével a letelepedőkkel is számolni lehet. A lakosság azonban csak abban az esetben tartható meg, ha nem csupán munkája van helyben, hanem elér bizonyos szolgáltatásokat, sportolni és szórakozni tud a településen, és kellemes környezetben élhet és egyszerűen tud ügyet intézni. A „vonzó lakóhely” eléréséhez, valamint a megnövekedett lakosságszám megfelelő hivatali kiszolgálásához elengedhetetlen az önkormányzat intézményrendszerének, szolgáltatásainak fejlesztése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kozármisleny település 2007. január 1. napi kezdő hatállyal szerződést kötött a Pécsi Kistérségi Intézményfenntartó Társulás létrehozásáról a szociális és gyermekjóléti feladatok közös ellátására.

A társulás keretében a Társult önkormányzatok a meghatározott szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatási ellátási formákat közösen szervezzék meg annak érdekében, hogy a társult települések minden lakója számára lehetőség nyíljon a legkorszerűbb szociális, gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételére. Ennek értelmében Kozármislenyben a családsegítést, valamint a gyermekjóléti szolgáltatást látták el társulás keretén belül.

A Pécsi Kistérségi Intézményfenntartó Társulás Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87. §-a rendelkezéseinek értelmében felülvizsgálta a Társulási Megállapodást és 2013. július 1-i hatállyal létrehozta Pécs és Környéke Szociális és Gyermekjóléti Társulását, amelynek Kozármisleny továbbra is tagja maradt. A település a családsegítést és gyermekjóléti feladatokat továbbra is a társulás keretein belül oldja meg az Esztergár Lajos Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ intézményén keresztül.

A lakosság érdekében Kozármisleny Város Önkormányzata egy különálló helyiséget biztosít a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnak annak érdekében, hogy a településen élők könnyen elérhetők, minőségi, teljes körű szolgáltatáshoz juthassanak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottság-beli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012, www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenysegeg_okok_1.1.pdf) A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyerekszám, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0-17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi, és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma, Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségben élőket. A cigányok nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségből fakadó összes probléma

„cigánykérdésként” való felfogása. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány. Az viszont megállapítható, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt, az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. A cigányok nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Városunkban a 2011.évi népszámlálás során 63 fő vallotta magát romának. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat szerint településünkön 125 cigány él.

Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktív munkaerő-piacra történő visszakерülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással igyekezett segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatás. Az egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetekről nincs tudomásunk, ha mégis érzékelhető a mindennapok során, az a társadalomban meglévő előítéletek alapján értelmezhető. Ezek ellen minden lehetséges eszközzel fel kell lépni.

E terület vonatkozásában tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják:

- *1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról*
A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, Meghatározza a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét. Meghatározza a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- *Családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (továbbiakban: Cst.)*
A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos hatásköri és eljárási szabályokat.
- *A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)*
A törvény célja a munka és foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.
- *A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény*
A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.
- *A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)*
A törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi

személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. A törvény meghatározza a megjelölt célok elérése érdekében a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

A jövedelmi és vagyoni helyzet meghatározásához a jelenleg hatályos ellátási formák az alábbiakban meghatározottak. A jövedelem-szerzés, jövedelemhez jutás egyik módja a munkavégzéshez kapcsolódó jövedelemszerzés. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Központi ügyfélszolgálati iroda 2017. januári hatályosulással összegyűjtötte a Magyar szociális ellátórendszer – meglehetősen szerteágazó – rendelkezéseit. Bizonyos ellátások az időskorúakat érintik, mások a megváltozott munkaképességűeket, a fogyatékosokat, a gyermeket nevelő családokat. Az alábbi felsorolás ellátások jogosultsági feltételeit nem, csak az ellátások formáit tartalmazza:

I. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény ellátásai

1. szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások
 - a) aktív korúak támogatása
 - b) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
 - c) foglalkoztatást helyettesítő támogatás
 - d) időskorúak járadéka
 - e) ápolási díj
 - f) tartós ápolást végzők időskori támogatása
 - g) települési tám
2. Természetben nyújtott szociális ellátások
 - a) köztemetés
 - b) közgyógyellátás
 - c) egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

II. Az 1993. évi III. törvényben szabályozottakon kívüli ellátások

- a) rokkantsági járadék
- b) megváltozott munkaképességű személyek ellátásai
- c) bányászok egészségkárosodási járadéka
- d) vakok személyi járadéka
- e) házastársi pótlék
- f) házastárs utáni jövedelempótlék
- g) cukorbetegség támogatása
- h) szépkorúak jubileumi köszöntése
- i) súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatása
- j) parkolási igazolvány

- k) fogyatékosági támogatás
- l) álláskeresői járadék
- m) nyugdíj előtti álláskeresői segély
- n) keresetpótló juttatás

III. Gyermek után járó ellátások

1. Az 1998. évi LXXXIV. törvényben szabályozott ellátások

- a) anyasági támogatás
- b) gyermekgondozást segítő ellátás
- c) családi pótlék
- d) magasabb összegű családi pótlék
- e) gyermeknevelési támogatás

2. A kötelező egészségbiztosításról szóló 1997. évi LXXXIII. törvényben szabályozott ellátások

- a) csecsemőgondozási díj
- b) táppénz
- c) gyermekápolási táppénz
- d) gyermekgondozási díj
- e) baleseti járadék

3. Egyéb kedvezmények

- a) apa munkaidő-kedvezménye
- b) gyermek után járó pótszabadság
- c) családi kedvezmény
- d) családi járulékkedvezmény
- e) ingyenes tankönyvellátás

4. A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény fontosabb ellátásai

- a) öregségi teljes nyugdíj
- b) öregségi résznyugdíj
- c) korhatár előtti ellátás
- d) korhatár előtti ellátásban részesülők kereső tevékenysége
- e) rokkantsági nyugdíj
- f) baleseti rokkantsági nyugdíj

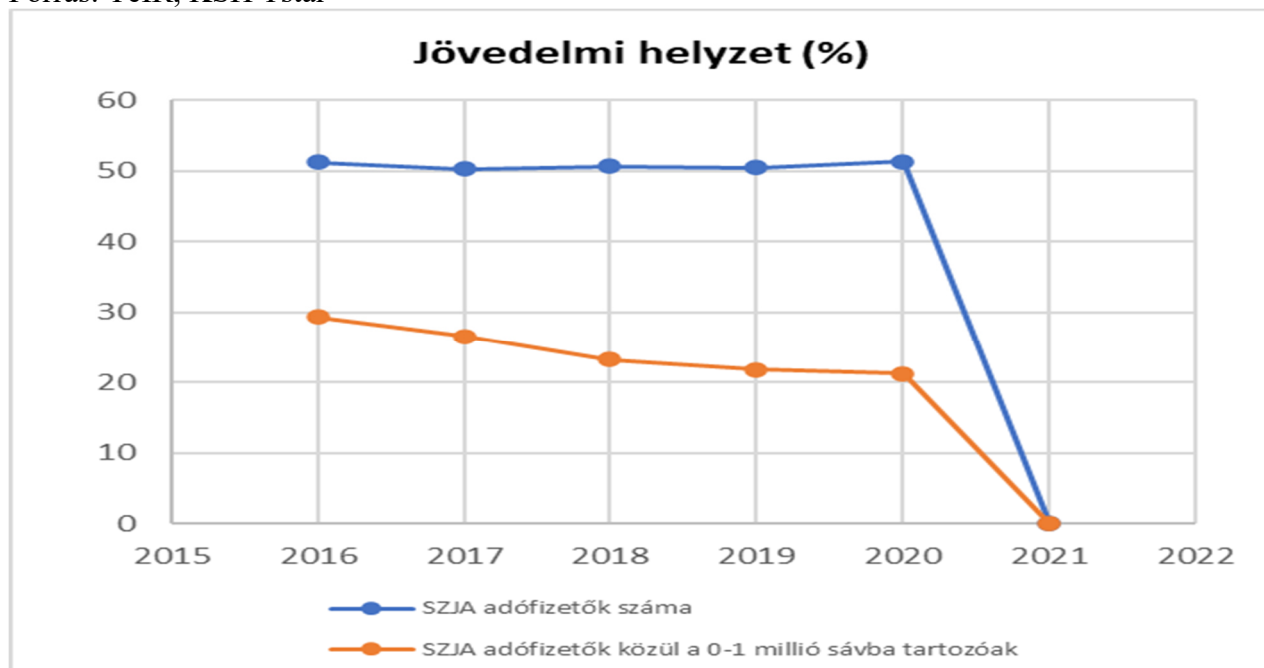
Hozzá tartozói ellátások

- a) özvegyi nyugdíj
- b) árvaellátás
- c) szülői nyugdíj
- d) özvegyi járadék

Közarmislenyben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	51,22	29,27
2017	50,28	26,54
2018	50,62	23,21
2019	50,47	21,78
2020	51,32	21,19

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során:

- közfoglalkoztatást folytat,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Kozármislenyben is jelentős azon családok száma, amelyet közvetve vagy közvetlen formában megérintett a munkanélküliség problémája. A munkanélküliség és ezzel összefüggésben a szegénység kérdése szinte állandó napirenden van a mai magyar szociális-, foglalkoztatási-, de gazdaságpolitikai intézkedései területén is.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21.§-23.§

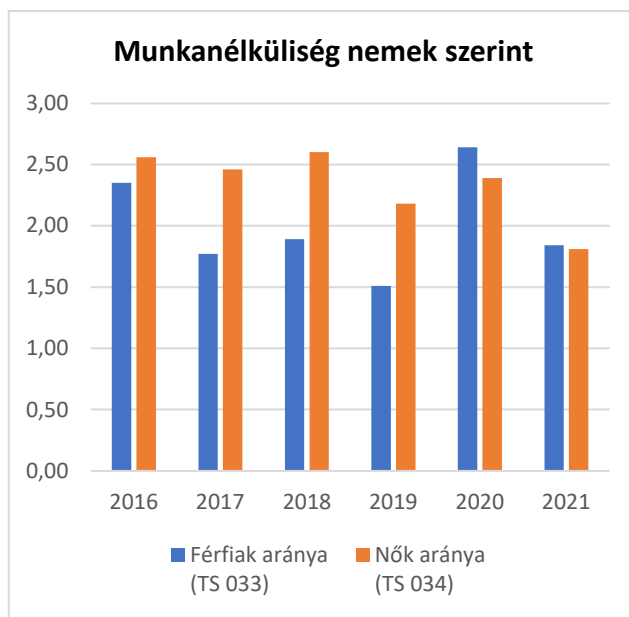
Az Ebktv. címben meghatározott rendelkezései rögzítik, hogy az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz (pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.). Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye

megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23.§ biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesíti szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

A táblázatokban megjelenő gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott állás keresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,35	2,56	2,46%
2017	1,77	2,46	2,12%
2018	1,89	2,60	2,25%
2019	1,51	2,18	1,85%
2020	2,64	2,39	2,52%
2021	1,84	1,81	1,83%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott állás keresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

Kozármisleny esetében a nyilvántartott állás keresők száma alacsony arányt mutat a

lakónépesség számához viszonyítva. Ez esetlegesen a megyeszékhely közelségével is magyarázható.

Az előző évekhez viszonyítva még mindig magasabb a regisztrált állás keresők körében a nők aránya a férfiakéhoz viszonyítva, azonban az eltérés csökkenő tendenciát mutat.

Bízunk abban, hogy minél több vállalkozás választja városunkat vállalkozásának megalapításának helyéül. A város vezetése az ipari területek kijelölésével támogatja, hogy minél több vállalkozás folytassa itt tevékenységét, ezáltal növelve a helyiek foglalkoztatottságának számát.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Kozármisleny munkaerő-piaci helyzete kedvezőbb a megyei átlaghoz képest. Az évek folyamán a kozármislenyi foglalkoztatottak számának alakulására a megyeszékhely közelsége is kedvező hatással volt, hiszen az onnan folyamatosan kiköltözők továbbra is megtartották pécsi munkahelyüket.

A település foglalkozási szerkezete az elmúlt évek folyamán jelentősen megváltozott, a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás súlya jelentősen csökkent, ezzel párhuzamosan a szolgáltató szektor aránya nagymértékben emelkedett.

A település foglalkozási szerkezetében jól tükröződik a lakosság iskolázottság szerinti összetétele, hiszen a szolgáltatási jellegű ágazatok nagy súlyt képviselnek a településen, mely összefüggésben van a diplomások meglehetősen magas arányával.

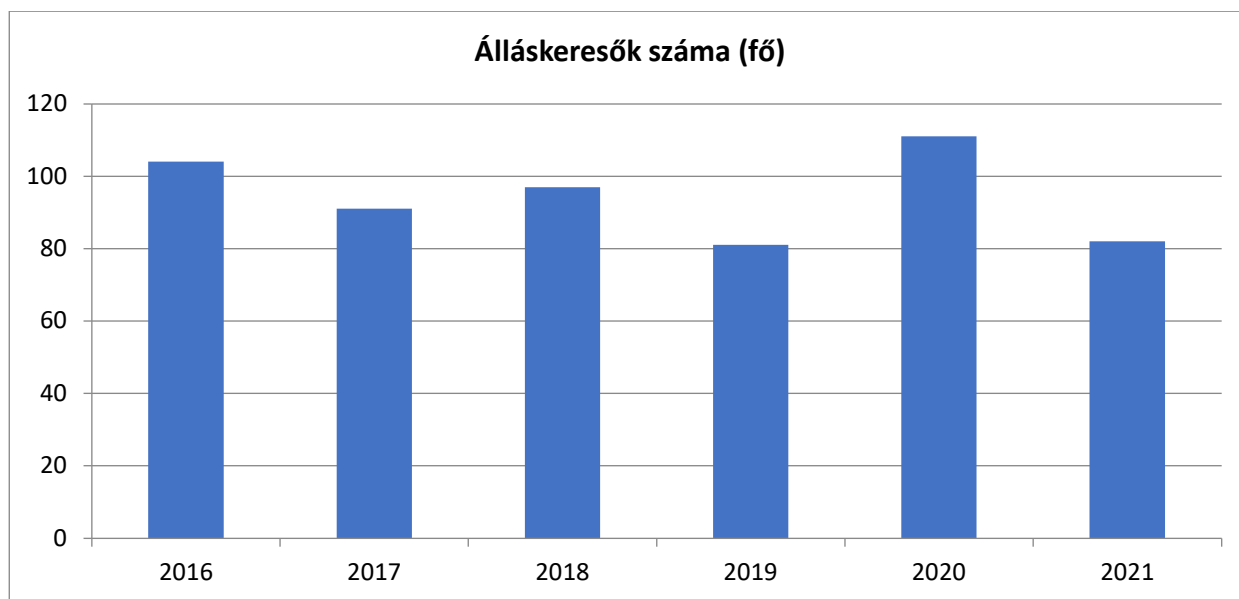
A közfoglalkoztatás nagyban épít a város területén eddig közcélú, közérdekű foglalkoztatást is bonyolító Kozármisleny Város Településfejlesztésért Nonprofit Szolgáltató KFT. és Kozármisleny Város Önkormányzata.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakóképességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	104	91	97	81	111	82
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	3,00	7,00	3,00	5,00	4,00	4,00
	%	2,88%	7,69%	3,09%	6,17%	3,60%	4,88%
21-25 év (TS 038)	Fő	12,00	11,00	9,00	7,00	16,00	8,00
	%	11,54%	12,09%	9,28%	8,64%	14,41%	9,76%
26-30 év (TS 039)	Fő	14,00	10,00	10,00	8,00	10,00	9,00
	%	13,46%	10,99%	10,31%	9,88%	9,01%	10,98%
31-35 év (TS 040)	Fő	11,00	7,00	9,00	5,00	9,00	7,00
	%	10,58%	7,69%	9,28%	6,17%	8,11%	8,54%
36-40 év (TS 041)	Fő	13,00	15,00	14,00	12,00	14,00	11,00
	%	12,50%	16,48%	14,43%	14,81%	12,61%	13,41%
41-45 év (TS 042)	Fő	7,00	11,00	10,00	8,00	14,00	8,00
	%	6,73%	12,09%	10,31%	9,88%	12,61%	9,76%
46-50 év (TS 043)	Fő	16,00	9,00	13,00	7,00	14,00	9,00
	%	15,38%	9,89%	13,40%	8,64%	12,61%	10,98%

51-55 év (TS 044)	Fő	7,00	5,00	9,00	8,00	6,00	6,00
	%	6,73%	5,49%	9,28%	9,88%	5,41%	7,32%
56-60 év (TS 045)	Fő	12,00	7,00	11,00	9,00	7,00	8,00
	%	11,54%	7,69%	11,34%	11,11%	6,31%	9,76%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9,00	9,00	9,00	12,00	17,00	12,00
	%	8,65%	9,89%	9,28%	14,81%	15,32%	14,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik.

A tábla adatai alapján az 55-59 év közötti munkanélküliek száma emelkedett, melynek magyarázata lehet többek között, az utóbbi években a szociális és egészségügyi rendszerben bekövetkezett változás.

Sokan a rokkantsági nyugdíj elvesztése miatt kezdik meg a munkaügyi központtal való kapcsolattartást.

Ez a közfoglalkoztatási programok regisztrált munkanélküliek számában jelentkező csökkenésével ellentétes hatást jelent.

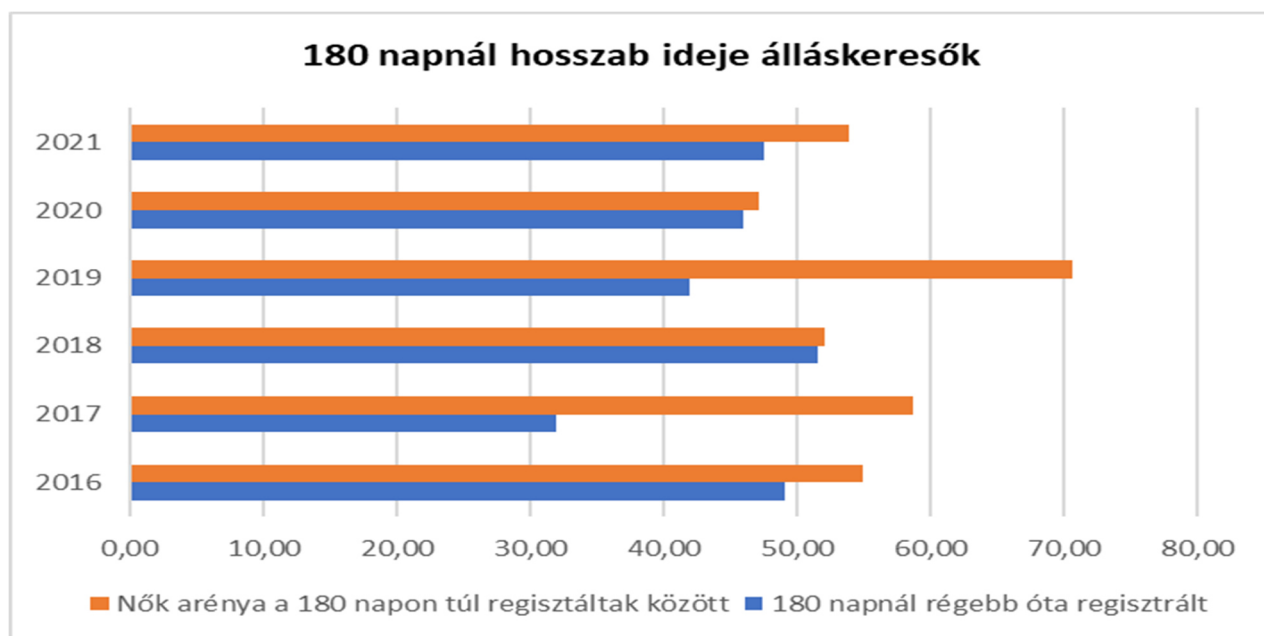
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 25-29 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma és aránya

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	49,04	54,90
2017	31,87	58,62
2018	51,55	52,00
2019	41,98	70,59
2020	45,95	47,06
2021	47,56	53,85

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatban szereplő adatok azonban nem pontos mutatói a munkanélküliek számának, hiszen azok csak az egy adott év során nyilvántartásba kerülő, illetve szereplő személyek számát mutatják. A szociális területen dolgozók tapasztalatai szerint még mindig és nem kevés számban, vannak olyanok, akik tartósan munkanélküliek, de a nyilvántartásokban nem jelennek meg.

A mutatók és a szakemberek véleménye alapján az utóbbi években megnőtt a fiatal munkanélküliek száma is, amelynek oka lehet egyrészt a tankötelezések változása, illetve megnőtt az iskolát elhagyó és nyilvántartásba kerülő, munkát kereső fiatal. Másik magyarázat lehet, hogy a 25 éven aluli, egy éves munkaviszonnyal nem rendelkezők a pályakezdők nyilvántartásába kerülnek. Az aktív korúak ellátására való jogosultság egyik alapfeltétele, a munkaügyi központtal való egy éves együttműködés, amely miatt munkaviszony hiányában ez a korosztály bekerül a nyilvántartásba.

A rendszeres munkavégzési és tanulással kapcsolatos minták hiánya a szocializáció során, a kortársak túlzott befolyása az életvezetés tekintetében a felnőttekkel szemben, a média hatása, a devianciák, vagy a megfelelő oktatási intézmények hiánya egyes térségekben mind olyan tényezők, amelyek megnehezítik vagy akár megakadályozzák a munkaerőpiacra való beilleszkedést.

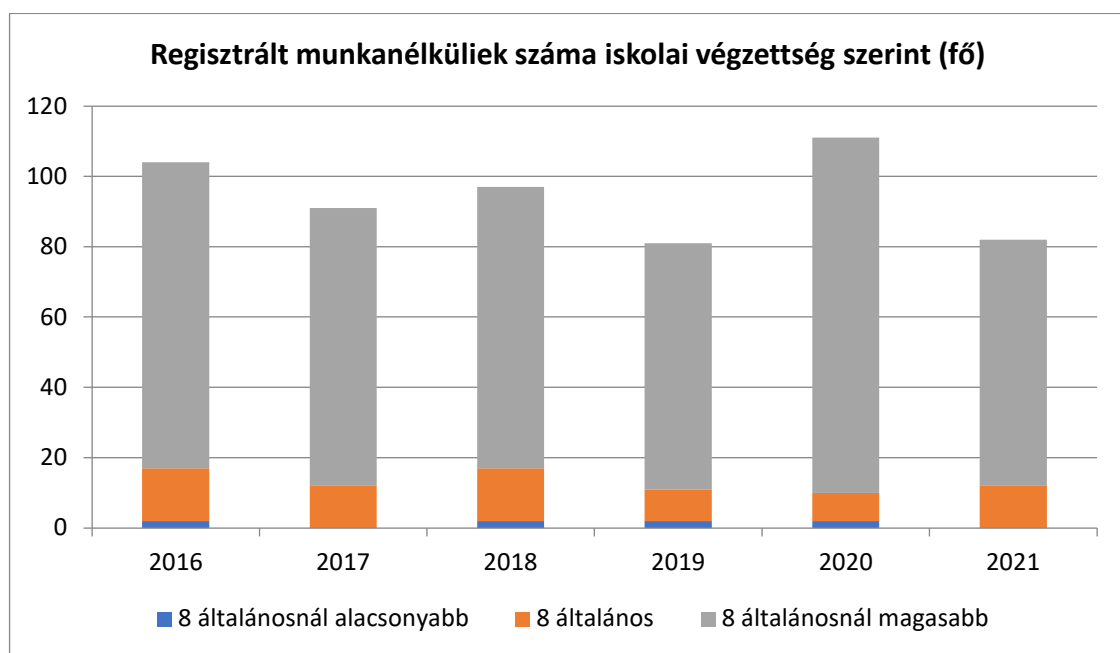
Az elmúlt időszak eltolódott képzési stratégiája mára új körülményeket teremtett. A szakképzettek aránya csökkent, míg a főiskolai, egyetemi diplomával rendelkezők száma jelentősen megnőtt, ugyanakkor a szakmunkások körében munkaerő, illetve szakember hiány, míg a felsőfokú képzettséggel rendelkezők esetében országos szinten túlkínálat alakult ki és mindez eredményezhette, hogy az elmúlt évtizedben megjelentek a diplomás munkanélküliek Kozármislenyben is.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az alacsony képzettséggel rendelkezők, a mélyszegénységben élők, a romák közül sokan alkalmi munkából szeretnének megélni, azonban az utóbbi négy évben az ilyen munkalehetőség erősen lecsökkent, így ezeknek az embereknek az életszínvonala meredeken esett. Ezért azok a cigány származású, alacsony képzettségű munkavállalók, akik eddig az építőiparban napszámosként el tudtak helyezkedni -és ezzel megközelítőleg elfogadható jövedelemmel is rendelkeztek-, jelenleg fizetés nélkül, csak a gyermekek után kapott ellátásokból kénytelenek megélni.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	104	2	1,92%	15	14,42%	87	83,65%
2017	91	0	0,00%	12	13,19%	79	86,81%
2018	97	2	2,06%	15	15,46%	80	82,47%
2019	81	2	2,47%	9	11,11%	70	86,42%
2020	111	2	1,80%	8	7,21%	101	90,99%
2021	82	0	0,00%	12	14,63%	70	85,37%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A népszámlálási adatok alapján az aktív korú lakosság arányában nem mondható magasnak az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya.

Az alacsony iskolai végzettség, iskolázatlanság a mélyszegénységben élők és a roma lakosság körében igen jellemző, elsősorban a családi minta átöröklése, a támogatottság hiánya miatt. Az adatok alapján az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező nők aránya magasabb a férfiakéhoz képest. Jól tükröződik, hogy a célcsoport női tagjai ebben az életkorban valószínűleg gyermekvállalás miatt kikerülnek az iskolából, s később sem szerzik meg az alapvégzettséget.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatási programok időtartama változatosak. A bennük résztvevő, a Baranya Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya által regisztrált álláskeresőket alapján, mint intézményi takarítók és kisegítők, egyéb takarítók és többnyire, mint közterület karbantartók vesznek részt a programokban.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	61	39
2017	81	33
2018	40	20
2019	41	12
2020	131	7
2021	31	9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai arra világítanak rá, mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának.

Kozármisleny város önkormányzata minden évben szervez közfoglalkoztatást, ami az évek óta elhelyezkedni nem tudók számára nagy segítséget jelent.

A közfoglalkoztatási terv nagyban épít a város területén eddig közcélú, közérdekű foglalkoztatást is bonyolító Kozármisleny Város Településfejlesztésért Szolgáltató Nonprofit KFT-re és Kozármisleny Város Önkormányzatára.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését a Kozármislenyi Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói látták el, a munkáltatói feladatokat az érintett önkormányzati oktatási, és a KFT. vezetői.

Kozármislenyben jelentős számú vállalkozás, kiskereskedelmi üzlet működik, de a legnagyobb helyi munkaerő a foglalkoztatásban az önkormányzat. Az önkormányzat intézményeiben (bölcsőde, óvoda, művelődési ház, városüzemeltetés, hivatal) összesen 70 főt alkalmaz.

A település megközelíthetősége, a közlekedési viszonyok, beleértve a tömegközlekedést is kiválónak mondható. Északi határán halad el a Pécs-Mohácsal összekötő 57-es számú főút, amely nagy forgalmat bonyolít le.

A legközelebbi centrum és a megyeszékhely Kozármisleny esetében megegyezik. A megyeszékhely kb. 7 kilométer, ami autóval kb. 10 perc utazást jelent, autóbusszal pedig 15 perc. Az autóbusz járatpárok száma is megfelelő, jó a közlekedés, nem gátja a munkavállalásnak.

Kozármislenynél vasútvonal nem halad, a legközelebbi vasútállomás Pécsen és a szomszédos Pécsudvardon van, utóbbi a Pécs-Villány-Mohács vasútvonal része.

A megyeszékhely közelsége számos előnyt jelent a település számára.

Kozármisleny Város Önkormányzata fejlesztési lehetőséget biztosít az Önkormányzat által benyújtott és nyertes TOP-3.1.1-15-BA1 – Fenntartható települési közlekedési fejlesztés,

kerékpárút- és közlekedésbiztonsági fejlesztés Kozármislenyben című pályázattal a településen lakó és dolgozó lakóközösség közlekedése számára.

A pályázat kiemelt célja: Kozármisleny város kerékpár-hálózatának bővítése, közlekedési úthálózatának kerékpárosbaráttá alakítása, a településen található intézmények kerékpáros megközelítésének javítása. Továbbá a tömegközlekedéshez kapcsolódó kerékpáros forgalom erősítéséhez kerékpár elhelyezési lehetőség a helyi buszmegállóknál és megfelelő utas tájékoztatás a lakosság egészségmegőrzéséhez, a biztonságos és egészséges munkába járás megteremtése. További cél a kerékpározás népszerűsítése, hogy a térségben élő lakosság, a fiatalok egyre jobban megkedveljék, majd napi szinten használják a kerékpárokat iskolába- illetve munkába járáshoz is. Ezt a célt szolgálja a projekt keretében megvalósuló szemléletformálás. Cél továbbá az alternatív közlekedési módok, a kerékpáros és a gyalogos közlekedés iránt elkötelezettek számának növelése a városi közlekedés zsúfoltságának enyhítése. A szegénységben élő társadalmi csoportok integrációjához elengedhetetlen az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása az alapszükségletek és szolgáltatások területén, melynek hiánya a hátrányok felerősödéséhez vezet. A kerékpáros és a közösségi közlekedés olyan közlekedési forma, ami jelen projekt elősegít. A klímaváltozás fokozódó kockázatainak kivédése érdekében előtérbe kell helyezni a fenntartható közlekedési módokat, a kevésbé környezetterhelő megoldásokat. A kerékpáros közlekedés térhódítása hozzájárul a gépkocsi használat csökkenéséhez, a CO₂ kibocsátás mérsékléséhez, egészségtudatosabb életmód elterjedéséhez. A projekt a városi mobilitás környezetileg és pénzügyileg fenntarthatóbbá tételét szolgálja, azáltal, hogy munkahelyek és szolgáltatások kerékpárral biztonságosan elérhetővé válnak. A közösségi közlekedéshez kapcsolódóan autóbusz közlekedéshez valós idejű adatokon alapuló utastájékoztató kialakítása kerül megvalósításra. A kerékpárosbarát infrastruktúra megteremtésén túlmenően egyfajta szemléletformálás is megtörténik, a kerékpározást ösztönző kampányok folytatásával.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Kozármisleny városában nincsenek fiatalok foglalkoztatását elősegítő programok. A megyeszékhelyre járnak a fiatalok középiskolába, illetve felsőoktatásban is jelentős részük ott tanul, így a nagyvárosban szerveződő programokon vesznek részt.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	104	12
2017	91	14
2018	97	9
2019	81	9
2020	111	10
2021	82	9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Ezekhez a programokhoz is elsősorban a közeli megyeszékhelyen férhet hozzá a lakosság. Helyben nem szerveződnek foglalkoztatási programok, a felnőttképzéshez is az egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz a lakónépesség a megyeszékhelyen működő Munkaügyi Központon keresztül jut hozzá.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A szegénység és mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozzák meg:

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH legfrissebb, 2011. évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 62.000 Ft-ot. A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

Kozármisleny területén kevés roma család él, közülük alacsony a munkanélküliek száma. Az idősebbek saját jogú nyugdíjjal, a fiatalabbak munkahellyel rendelkeznek. A munkanélküliek, illetve az önkormányzattól ellátásban részesülők minden évben közfoglalkoztatásban vesznek részt.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.⁴

„A munkaerőpiacon a romákat sújtó diszkrimináció leggyakrabban a munkára való jelentkezés során valósul meg. Természetesen arra is akadhat példa, hogy a roma munkavállalót alkalmazzák, de a munkahelyen főnöke vagy esetleg kollégái cigány származása miatt olyan légkört teremtenek számára, amelyben hosszú távon nem képes megmaradni. Előfordul, hogy egy csoportos létszámleépítés során a munkáltató elsősorban és nagyobb számban a roma beosztottjaitól válik meg szívesebben. A munkaügyi diszkrimináció egyik speciális típusa a települési önkormányzatok által szervezett közhasznú-, közcélú munkák keretében megvalósuló hátrányos megkülönböztetés. Ennek egyik formája, amikor a munkára kötelezett romákat kizárólag a „legalantasabb” munkák (utcaseprés, szemétszedés, ároktisztítás) elvégzésére kötelezik iskolai végzettségtől függetlenül, míg a közhivatalokban (polgármesteri hivatal), közintézményekben (iskola, óvoda) kizárólag nem romák dolgozhatnak. Találkoztunk olyan esettel is, amikor a romákat a közhasznú foglalkoztatás során munkaszerződés, megfelelő munkaruha, szerszámok, és védőital nélkül dolgoztatták, embertelen körülmények között. Végezetül, említsük meg a roma társadalmat feltűnően nagy arányban sújtó fekete foglalkoztatást, melynek során a kiszolgáltatott roma brigádok az embert próbáló körülmények között, sokszor lakóhelyüktől több száz kilométerre elvégzett munka után fizetség nélkül kénytelenek hazatérni.” A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka

⁴ http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”

Sok munkavállalótól hallani azt a panaszt, hogy az álláshirdetésre való jelentkezéskor megkérdezik a korát, azt, hogy vannak-e gyermekei, illetve azt, hogy milyen messziről járna be dolgozni. Ezzel a 45 év feletti korosztály, a kisgyermekes, illetve gyermeket vállalni kívánó nők szinte azonnal el is esnek a munkalehetőségtől. A cigány származású emberek pedig arra panaszkodnak, hogy amint meglátják őket, már „be is telt” a meghirdetett álláshely.

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó jelzés Kozármisleny Város Önkormányzatához nem érkezett.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Munkaügyi Központ által meghirdetett tanfolyamok keretében, valamint a Művelődési központban, és közterületen kihelyezett okospadok által biztosított ingyenes internet hozzáférés, amely segíti a tájékozódást.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerőpiaci szolgáltatásokat és az álláskereső számára elérhető támogatásokat.

A 3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet pontban rögzített ellátásokra jogosultak a jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelő személyek. Az ellátások megállapításáról a járási hivatalok, a kormányhivatalok, a települési önkormányzat képviselő-testülete jogosult. Kozármislenyben a szociális ellátásokról és szociális szolgáltatásokról Kozármisleny Város Önkormányzata Képviselő-testületének a 9/2021. (III.16.) önkormányzati rendelete rendelkezik, amely tartalmazza az 1993. évi III törvényben foglalt kötelező tartalmi elemeket, mind a települési támogatás, mind a rendkívüli települési támogatás nyújtásának formáit.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresői, rehabilitációs, helyi (térsgéi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskereső támogatása

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Flt. 16. §-alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató számára.

Az álláskereső ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint álláskeresői járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

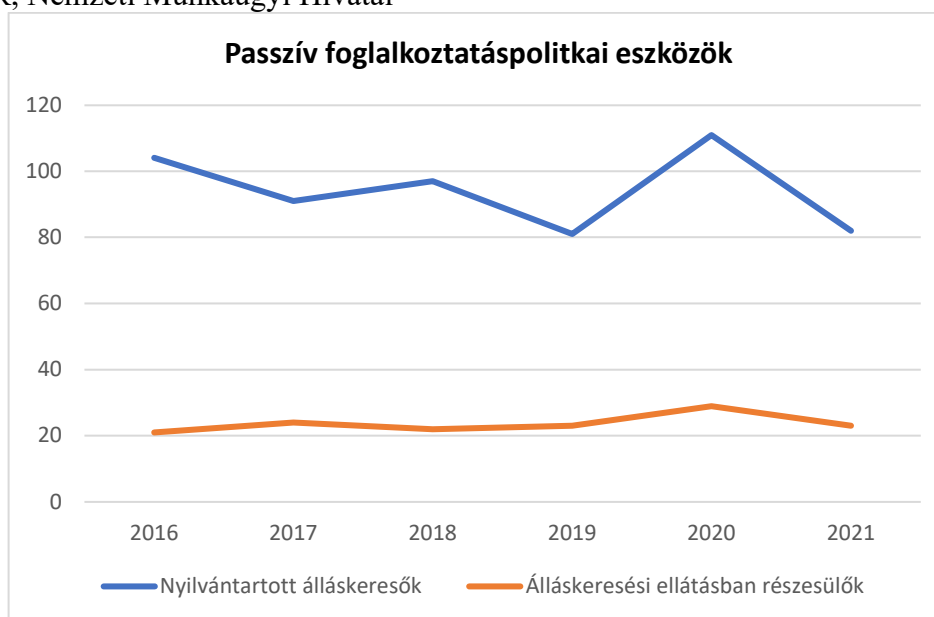
Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

Kozármislenyben a nyilvántartott álláskeresők közül alacsony az álláskeresői segélyben részesülők száma, a rendszeres jövedelem nélkül élők kis százalékban jutnak hozzá ehhez a támogatáshoz. A segélyben részesülők alacsony száma nem feltétlenül azt jelenti, hogy csökken a munkanélküliség, hanem, hogy a szigorodó törvényi feltételeknek egyre kevesebben felelnek meg.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	104	2,56%	21	20,19%
2017	91	2,21%	24	26,37%
2018	97	2,36%	22	22,68%
2019	81	1,94%	23	28,40%
2020	111	2,60%	29	26,13%
2021	82	1,87%	23	28,05%

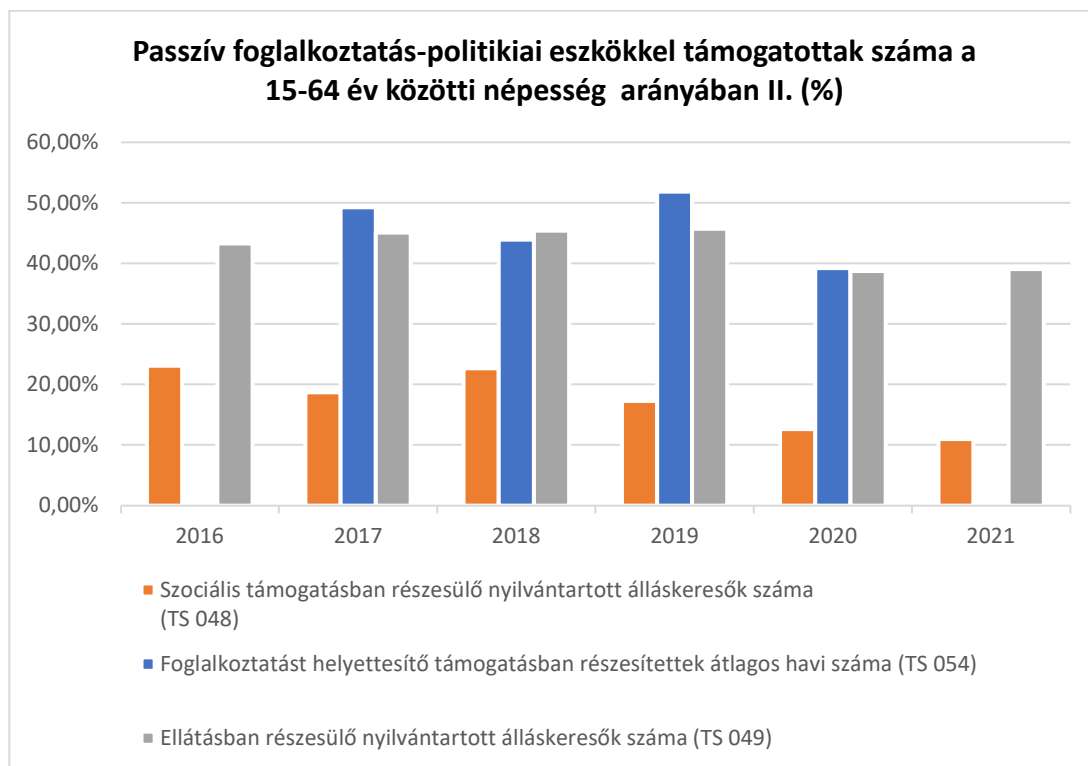
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	24	23,08%	n.a.	-	45	43,27%
2017	17	18,68%	45	49,26%	41	45,05%
2018	22	22,68%	43	43,90%	44	45,36%
2019	14	17,28%	42	51,85%	37	45,68%
2020	14	12,61%	44	39,19%	43	38,74%
2021	9	10,98%	n.a.	-	32	39,02%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	8
2018	6
2019	4
2020	3
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

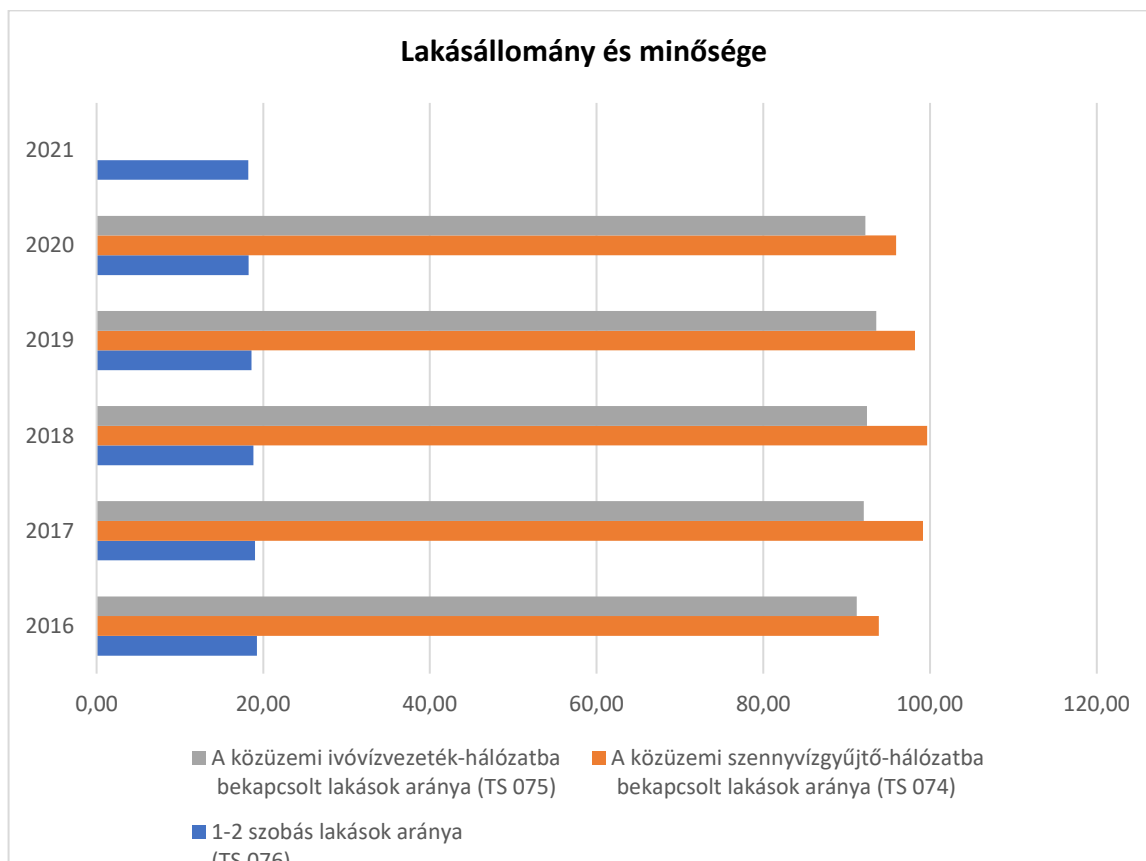
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közzemű szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közzemű ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	2137	9	4,21	19,23	93,87	91,20
2017	2165	28	12,93	19,03	99,17	92,06
2018	2188	23	10,51	18,83	99,68	92,46
2019	2223	35	15,74	18,58	98,20	93,57
2020	2271	48	21,14	18,23	95,95	92,25
2021	2295	25	10,89	18,21	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Kozármislenyben a lakásállomány száma minden évben emelkedést mutat. A város vezetése az elmúlt évek folyamán a teljes közművel ellátott házhelyek kialakításával érte el a folyamatos növekedést. A város egészére a rendezettség jellemző. Igaz ez a régi falura is, de különösen elmondható a már jóval nagyobbá vált új településrészekre is.

Kozármisleny elektromos hálózattal teljes egészében ellátott, bővítése, modernizálása folyamatosan történik. A vezetékes ivóvíz-hálózatba minden ház bekötésre került. Maga a rendszer az 1980-as évek elején került kialakításra, azóta az új településrészek kialakításával párhuzamosan bővítették. Szennyvízcsatornával szintén rendelkezik a település, amelynek az első üteme 1990-ben készült el, azóta bővítése szintén folyamatos.

Kozármisleny belterületén a szilárd burkolatú utak 100%-os kiépítettségűek, és a külterületi utak is rendezettek.

a) bérlakás-állomány

Kozármisleny Város Önkormányzata nem rendelkezik bérlakás-állománnyal. A gazdasági válság hatására egyre több család lakása került elárverezésre a hitelek nemfizetése miatt, így megnőtt az érdeklődés a bérlakások irányába, hogy a családok így próbálják a lakhatási problémájukat megoldani.

b) szociális lakhatás

Kozármisleny Város önkormányzata szociális lakásállománnyal nem rendelkezik.

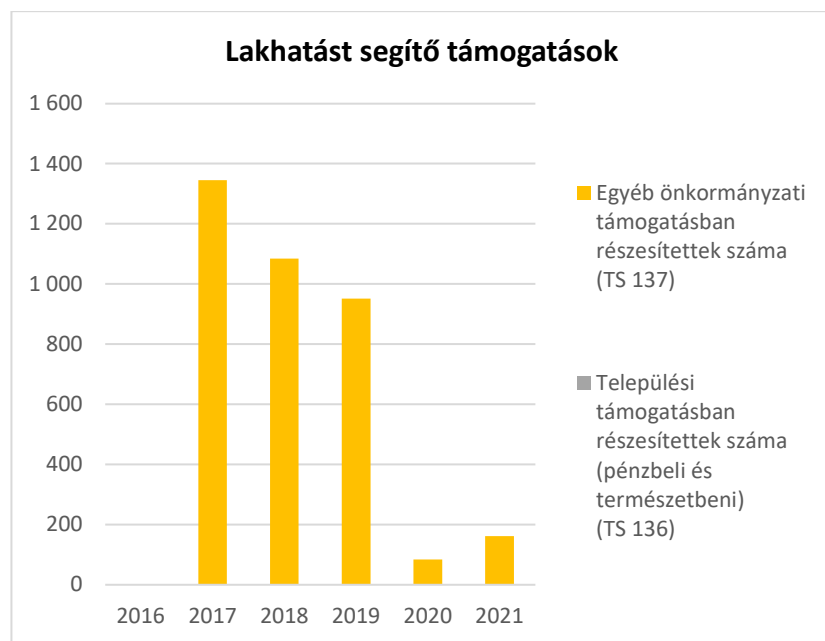
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nem jellemző a nem lakáscélú ingatlanok lakáscélra történő használata, ilyen adattal önkormányzatunk nem rendelkezik.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	1 345
2018	n.a.	1 084
2019	n.a.	951
2020	n.a.	84
2021	n.a.	161

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adat

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak nyújtanak segítséget ezek a támogatási formák. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

A településen is egyre több családnál kerül sor az áram- és a gázszolgáltatás kikapcsolására, ami a gyerekek életkörülményeit veszélyezteti a legjobban.

Az adósságcsökkentési támogatás (az Szt. szabályozza a feltételeit) nem kötelező ellátási forma, Kozármisleny Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzati rendeletében nem szabályozta ezt az ellátási formát, így nem igényelhető.

f) eladósodottság

Kozármisleny legújabb részén teljesen újjépítésű családi házak és társasházak találhatók, amelynek túlnyomó része hitellel terhelt. A kirobbanó és egyre jobban elhúzódó gazdasági válság következményeként a családok döntő többsége nem képes fizetni a jelentős mértékben megemelkedett hiteleket, így a mindennapi megélhetésük veszélybe került, illetve egyre több lakás került elárverezésre.

Településünkön is ugrásszerűen megnövekedett az ingatlan árverési hirdetmények száma.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Kozármisleny külterületein több építménnyel, prэшázsal ellátott kiskert, szőlő terület is található, ahol az elmúlt évek folyamán megnövekedett az életvitelszerűen ott élők aránya. Ezeknek a részeknek a többsége jól megközelíthető, elektromos hálózattal ellátott terület.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Kozármisleny területén nem találhatók telepek, illetve szegregátumok.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Nem rendelkezünk releváns adatokkal.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Kozármisleny területén nincs szegregációval veszélyeztetett terület.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés
Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5.§-a előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:
- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
 - az fogorvosi alapellátásról,
 - az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
 - a védőnői ellátásról,
 - az iskolai-egészségügyi ellátásról

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magába foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Betegségmegelőző és szűrőprogramokat a védőnők rendszeresen nyújtanak a lakosság és az intézmények részére.

Felnőtt házi orvosok:

Kozármisleny városban területi ellátási kötelezettséggel 2 házi orvos dolgozik, mindkettő vállalkozó házi orvos. A házi orvosi tevékenység szakmai felügyeletét az Nemzeti Népegészségügyi Központ felügyelő szak főorvosai látják el. A házi orvosok személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújtanak az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából.

A házi orvos feladatkörébe tartozik a fentiekben leírtakon túl: terhesgondozásban való közreműködés, közegészségügyi-járványügyi feladatok ellátása, egészségnevelésben és egészségügyi felvilágosításban való részvétel, életkorhoz kötött szűrővizsgálatok.

Fogászat: Az egészségügyi alapellátás szerves része a fogászati ellátás is. Kozármislenyben települési szinten területi ellátási kötelezettséggel 2 fogorvos dolgozik, mindkettő vállalkozási formában látja el a feladatokat. A fogorvosi tevékenység szakmai felügyeletét az Nemzeti Népegészségügyi Központ felügyelő szak főorvosai látják el.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	2	2	n.a.	n.a.
2017	0	2	2	2	101	26,99
2018	0	2	2	2	114	31,25
2019	0	2	2	2	115	34,95
2020	0	2	2	2	105	31,14
2021	0	2	2	2	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

A közgyógyellátás adatai szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Kettő jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon.

A közgyógyellátásban részesülők számában az évek folyamán folyamatos emelkedés figyelhető meg. 2015. évben a nyugdíjszerű ellátásoknak a megváltozása következtében sokan elestek ettől az ellátási formától, ami ezeknek a családoknak nagy nehézséget jelent a gyógyszerek megvásárlásakor.

2013. évtől kezdődően a törvényi változásoknak megfelelően az alanyi jogú és normatív közgyógyellátási igazolvány igénylés átkerült a járási hivatalokhoz.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

Az ápolási díj alanyi jogon vagy méltányosságból igényelhető, az ápolat személy egészségi állapotától függően. A méltányosságból adható ápolási díj nem kötelező az önkormányzatok számára, a szociális törvény csak lehetőséget biztosít a szabályozásra. Kozármisleny Város Önkormányzata Képviselő-testülete nem élt a törvény adta lehetőséggel, így méltányosságból nem igényelhető ápolási díj a településen. Az ápolási díjban részesülők alanyi jogon jogosultak az ellátásra.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Koragyermekkori kötelező szűrésekhez hozzáférés:

- Védőnői látogatások alkalmával a családok otthonában
- Tanácsadóban, 1 hónapos, 3 hónapos, 6 hónapos, 1 éves, 2 éves, 3 éves, 4 éves, 5 éves, 6 éves korban a védőnői szűrővizsgálatok alkalmával.

Iskolaegészségügy területén:

- 2. osztály, 4. osztály, 6. osztály, 8. osztály, 10. évfolyam, 12. évfolyam kötelező védőnői szűrése, ami kiterjed a szomatikus és mentális fejlettség vizsgálatára is.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz szintén a közeli nagyvárosban jut a lakosság.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Napjainkban nagyon sok szó esik az egészséges táplálkozásról, amit nem könnyű megvalósítani. Már az alapanyagok megválasztására nagy gondot fordítunk.

Törekednünk kell a következők betartására:

- Növelni kell a zöldségek és gyümölcsök fogyasztását
- Csökkenteni kell a só és cukor felhasználását
- Törekedni kell a teljes kiőrlésű kenyerek, péksütemények fogyasztására
- A tejtermékeknél az alacsony zsírtartalmú termékeket fogyasszunk
- Mozogjunk rendszeresen
- Naponta legalább ötször étkezzünk

Az Önkormányzat által biztosított közétkeztetés – amely gyakran a helyi szegény családból származó gyerekek táplálkozásának elsődleges forrása – fontos, hogy megfeleljen az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

Az egészséges táplálkozást fokozatosan kell bevezetnünk, így a gyermeknek könnyebb lesz az átállás. Az Óvónők, a Pedagógusok, illetve a Szülők segítségével közösen a közétkeztetéssel együtt kell megpróbálnunk, hogy a gyermekeink egészségesen nőjenek fel.

A piaci szereplők által biztosított étkeztetés (pl. iskolai büfé, menza) rendszeres ellenőrzése szükséges szakemberek bevonásával, hogy azok kínálata és az ételek minősége mennyiben felel meg az általuk ellátott korosztályok egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

Próbáljunk odafigyelni, amíg nem késő, hogy minél kevesebb túlsúlyos, allergiás, cukorbeteg stb. gyermek

Kozármisleny intézményeiben a közétkeztetést ellátó szolgáltató, vállalkozó minden tekintetben próbál megfelelni az egészséges táplálkozás szempontjainak. A gyerekeknek nyújtott étkezésekben többször megjelenik a gyümölcs és a főzelékfélék.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Kozármisleny Város Önkormányzata a testnevelést és a tömegsportot az oktatás-nevelés szerves részének tekinti. Fontos feladatának tartja a tömegsport, diáksport, utánpótlás-nevelés feltételeinek fejlesztését, egyesületek támogatását a rendelkezésre álló anyagi erőforrások figyelembevételével. A sportolási, szabadidős tevékenység több ága megtalálható városunkban, amelyből mindenki egyéni képességének, kedvének megfelelően választhat.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális törvényben meghatározott alapellátási feladatok elvégzésére Kozármisleny Város Önkormányzata 2007. január 1. óta ellátási szerződést kötött a SZOCEG Nonprofit KFT- vel határozatlan időtartamra.

Házi segítségnyújtás: A hét öt munkanapján az egyedül élő, vagy házasságban, élettársi kapcsolatban élők, de egészségi állapotuk miatt mozgásukban korlátozott rászorultak otthoni gondozása, segítése. Gondozási tevékenységek: ebédeltetés, bevásárlás, gyógyszeríratás-, kiváltás, fürdetés, személyi higiéné biztosítása.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: A szolgáltatás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló időskorú, valamint fogyatékos személyek részére nyújt segítséget. A házi gondozott lakásába felszerelt jeladó egy központi átjátszó antenna segítségével üzenetet küld a központi ügyeleti számítógépre és amennyiben szükséges, az ügyeletes gondozó azonnal intézkedni tud a nap bármely szakában.

Szociális étkeztetés: A hét öt munkanapján a rászorultak részére egyszeri meleg étel biztosítása lakóhelyükre szállítva.

Idősek klubja: A mozgásukban nem korlátozott idős embereknek lehetőségük van a társas kapcsolatok ápolására rendezvények, előadások, egészségnevelés alkalmával. A szolgáltatást a hét öt munkanapján lehet igénybe venni.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A településen drogprevenciós szolgáltatások az iskolások részére érhető el, vendégelőadók meghívásával.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen az egyenlőség elve alapján jut bárki bármilyen szolgáltatáshoz. Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére az Önkormányzathoz panasz nem érkezett.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Ráutaltságuk alapján kiemelt figyelmet kapnak a fogyatékos személyek, életvitelüket, hátrányaik leküzdését az egészségügyi-, valamint a szociális ellátórendszer is fokozatosan segíti.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Az Önkormányzat segíti és támogatja a hátrányos helyzetű rétegek kulturális hátrányainak mérséklését, fontos feladatának tartja esélyegyenlőségük javítását a kulturális javakhoz történő hozzáférésben. Több ingyenes rendezvény van a városban, így azok számára is látogathatóak ezek a programok, akiknek egyébként gondot jelentene a belépőjegy megvásárlása.

A város polgárainak közművelődési, kulturális igényei kielégítése érdekében az Önkormányzat a Művelődési Házat és könyvtárat működtet. A Művelődési Ház igénybevétele a város lakossága számára egyformán hozzáférhető. Információ közvetítő tevékenységet végez, tartja a kapcsolatot helyi egyesületekkel, civil szervezetekkel, közreműködik városi ünnepek, programok, rendezvények lebonyolításában. Végzi képzőművészeti, népművészeti, iparművészeti kiállítások szervezését, lebonyolítását. Községi célú csoportok, egyesületek számára biztosít megfelelő működési teret.

Az önkormányzat támogatja az állampolgárok önszerveződő közösségeit, a helyi egyesületeket és civil szervezeteket. Ezen szervezetek az esélyegyenlőség megteremtése területén sok segítséget nyújthatnak, munkájuk megelőzheti a hátrányos helyzet kialakulását felvilágosító munkával, információk szolgáltatásával. Fontos feladatot látnak el az összetartó, hátrányos helyzetet megszüntető, szolidáris társadalom erősítése területén. Az általuk szervezett programokkal erősíthetik az összetartozást, segítséget tudnak nyújtani tagjaiknak életvezetési tanácsadással, ismeretterjesztéssel, a rászorultabbak részére szociális támogatási lehetőségek felkutatásával. Nélkülözhetetlen a velük való szoros együttműködés a lakosság megfelelő színvonalú ellátásának elősegítése érdekében.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. A városi újság, Misleny Magazin kiadási költségeinek biztosításával, az újság eljut az állampolgárok, a vállalkozások, intézmények felé. A városi kábeltévé működési, üzemeltetési költségeinek biztosításával a városra vonatkozó főbb adatok, helyi önkormányzati jegyzőkönyvek, határozatok, rendeletek széles körű tájékoztatást biztosítanak.

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a településen lévő „szellemi tőkét” bevonja a város társadalmi életébe.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a város fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőség biztosításával, a Művelődési Központ és Könyvtár működtetésével, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsművelt egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
3	igen	5 295	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Kozármislenyre jellemzően elmondható, hogy a közösségi együttélés zökkenőmentes, nem beszélhetünk etnikai konfliktusról, nemzetiségek közötti problémáról.

A településen jellemzően három nemzetiség él (német, horvát, roma) és elsősorban a kulturális életben meghatározó a szerepük.

A nemzetiségek az évek során a város érdekeit figyelembe véve több alkalommal szervezik közösen programjaikat, építik és őrzik kapcsolataikat.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a városunkban működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készítése.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen három nemzetiségi önkormányzat (Horvát, Német és Roma nemzetiségi) van jelen, melyek aktív résztvevői a közösségi élet formálásának.

e) helyi lakossági önszerveződések;

A településen működő egyesületek aktív résztvevői a közösségi élet formálásának.

- "ADJ ESÉLYT" KOZÁRMISLENYI ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET
- BÚJJ, BÚJJ ZÖLD ÁG GYERMEKHÍVOGATÓ EGYESÜLET
- CSALÁDOK KULTURÁLIS ÉS SZABADIDŐSPORT KÖZHASZNÚ EGYESÜLETE
- DIABELLI MŰVÉSZETI ÉS OKTATÁSI ALAPÍTVÁNY
- ÉLET-ESÉLY AUTISTÁKAT SEGÍTŐ EGYESÜLET
- JÓZSA GERGELY NÉPTÁNC EGYESÜLET
- KAPTÁR EGYESÜLET
- KENDERZSUPP HAGYOMÁNYŐRZŐ KÖZHASZNÚ EGYESÜLET
- KOZÁRMISLENY SPORT EGYESÜLET
- KOZÁRMISLENYI NÉMET NEMZETISÉGI ÉS MŰVÉSZETKEDVELŐK EGYESÜLET
- KOZÁRMISLENYI NYUGDÍJASOK EGYMÁSÉRT EGYESÜLET
- KOZÁRMISLENYI POLGÁRŐR EGYESÜLET
- KOZÁRMISLENYI REFORMÁTUS TEMPLOM ÉPÍTÉSI ALAPÍTVÁNY
- "NASI LJUDI" NEMZETISÉGI EGYESÜLET KOZÁRMISLENY
- PORTA PANNÓNIA EGYESÜLET
- ROTARY CLUB KOZÁRMISLENY EGYESÜLET
- SZIGETI OKTÁVIA TÁNCMŰVÉSZETÉRT ALAPÍTVÁNY
- T-FITT SPORT EGYESÜLET
- TORNÁDÓ TÁNCSPORT EGYESÜLET
- KOZÁRMISLENY VÁROSFEJLESZTŐ ÉS KÖRÖNYEZETVÉDŐ EGYESÜLETE

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

Kozármisleny városában a 2011. évi népszámlálás során a roma nemzetiségi önkormányzat adatai alapján 63 fő vallotta magát roma származásúnak a 125 fő cigány lakos közül. A városban Roma Nemzetiségi Önkormányzat megalakult, szorosan együttműködik a köznevelési intézménnyel, aktívan részt vesz a közfoglalkoztatásban, illetve közösségi programok szervezésében.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a pályázati tevékenységében, a tevékenységek finanszírozáshoz nyújt kiszámítható támogatást.

Az RNÖ és a városi Önkormányzat közös célja minden egyes programokkal, intézkedésekkel:

- A gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása, készség és képességfejlesztés, korrepetálás, pótvizsgára való felkészítés.
- Roma identitás elmélyítése, példaértékű roma emberek bemutatásával.
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősítjük szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmények csökkentése.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A regisztrált álláskeresők közül 50%- a alacsony iskolai végzettséggel (általános iskola, és alacsonyabb végzettséggel) rendelkezik, nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.	A képzési lehetőségek elérésének támogatása, a foglalkoztatás elősegítése. Álláskereső és képzésen való részvétel támogatása a szociális munka eszközeivel.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- **Pénzbeli és természetbeni ellátások:**

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) gyermekétkeztetés
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) Biztos Kezdet Gyerekház.

- **A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:**

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

- **A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:**

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- **A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:**

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) a nevelésbe vétel,
- e) az utógondozói ellátás elrendelése,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) a megelőző pártfogás elrendelése

- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A Gyvt. 2013. szeptember 1. napjától hatályos 67/A. §-a a következők szerint határozza meg a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fogalmát. Ennek alapján:

Hátrányos helyzetű

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 240	3 336	6576	49,27%	50,73%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			236	3,59%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	707	615	1322	10,75%	9,35%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	120	123	243	1,82%	1,87%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. A HEP során ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standardjainak hiányosságai és a környezettanulmányok szenzitív adatokra vonatkozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.

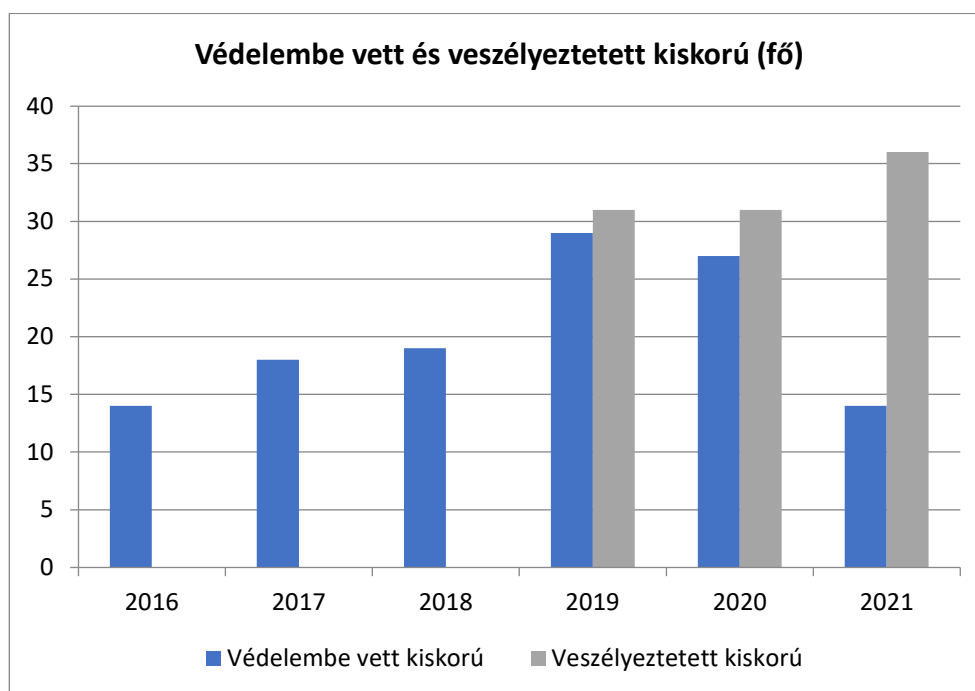
A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010). A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Városunkban a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van. A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	14	n.a.
2017	18	n.a.
2018	19	n.a.
2019	29	31
2020	27	31
2021	14	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó.

Településünkön évről-évre növekszik a veszélyeztetett kiskorúak száma, és sajnos a védelembe vett gyerekek száma is stagnálást mutat. A védelembe vett gyerekekkel és családjukkal a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa rendszeresen kapcsolatot tart, számukra egyéni nevelési-gondozási tervet készít.

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszerrel fogasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg.

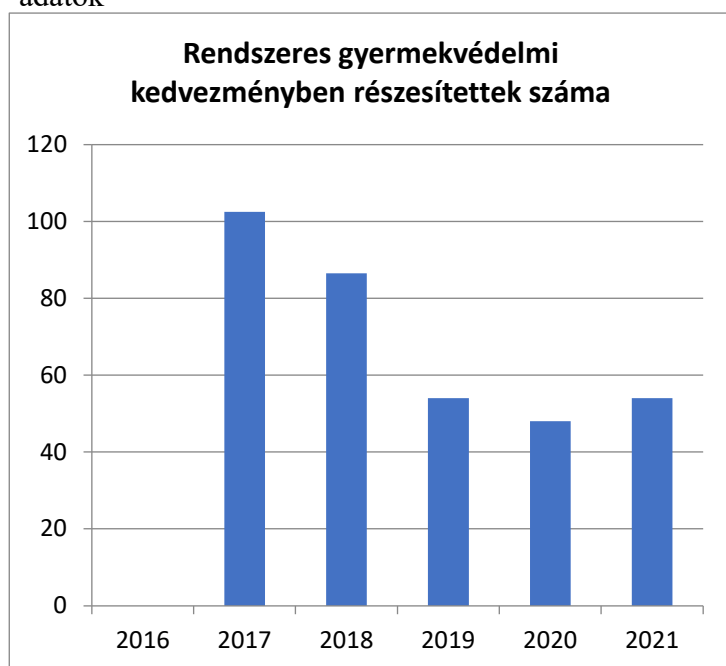
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus

és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	103
2018	87
2019	54
2020	48
2021	54

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának csekély mértékű csökkenése azzal magyarázható, hogy a szülő a jogosultságot nem hosszabítja meg, vagy jövedelme meghaladja a meghosszabbításhoz szükséges szintet, ennél fogva a gyermek ideiglenesen vagy véglegesen kikerül a támogatottak közül.

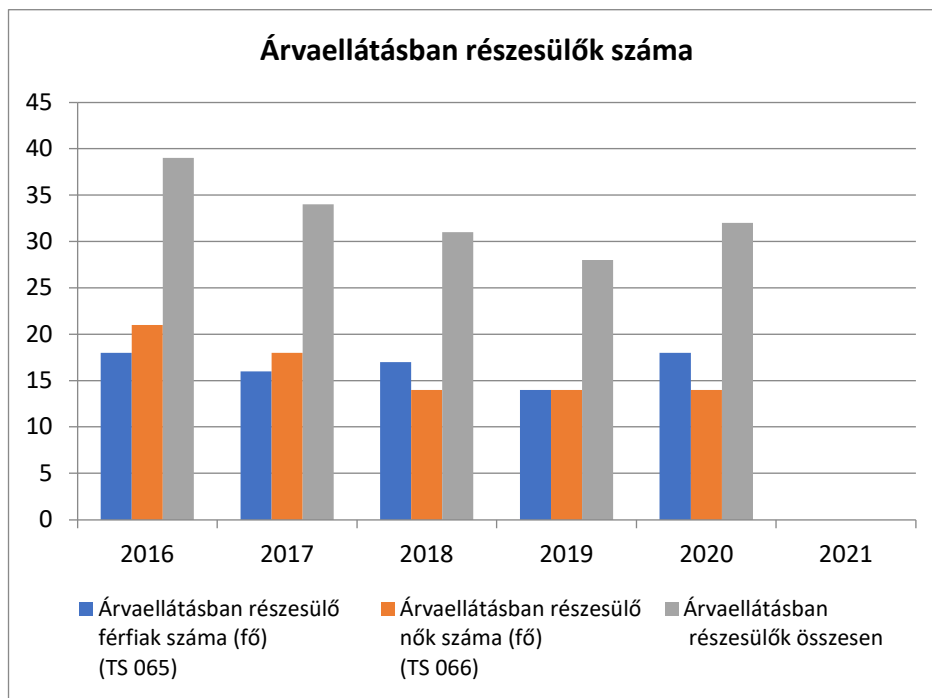
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Kozármisleny Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a saját költségvetéséből a szülők helyzetének megkönnyítése érdekében minden évben beiskoláztatja, illetve tankönyvtámogatást nyújt az általános- és középiskolások és felsőfokú tanulmányokat folytató diákok számára a helyi rendeletben szabályozott felételek szerint.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	18	21	39
2017	16	18	34
2018	17	14	31
2019	14	14	28
2020	18	14	32
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű, egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezik.

A bölcsődében, óvodában, iskolában havonta átlagosan 858 gyerek étkezik. Étkezési kedvezményben 415 gyerek (az étkező gyerekek 48%-a) részesül. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított volt.

Az étkeztetést a közintézményekben (bölcsőde, óvoda, általános iskola) az önkormányzat szerződés alapján egy vállalkozóval látja el.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak

legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenképp felett álló érdekének elvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási szolgáltatáshoz

Kozármisleny város területén nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Kozármisleny településen nincs szegregált lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezők halmozottan jelentkeznek.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Kozármisleny város területén 2009. év óta 4 védőnői körzet van, amely ellátására az önkormányzat kötött ellátási szerződést az OEP-pel. A védőnők közalkalmazottak, mindegyikük rendelkezik az előírt szakmai végzettséggel, képesítéssel. A Védőnői Hálózat keretein belül a 4 védőnő Kozármislenyen kívül másik négy településen is ellátja a feladatokat. A védőnők szakmai felügyeletét az ÁNTSZ illetékes vezető védőnője látja el.

A védőnő feladata:

- a nővédelem,
- a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás,
- az anyaságra való felkészülés segítése,
- a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében való részvétel,
- a várandós anyák gondozása,
- 6 éves korig a gyermekek gondozása
- óvodai, iskolai feladatok,
- egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezése, szervezése,

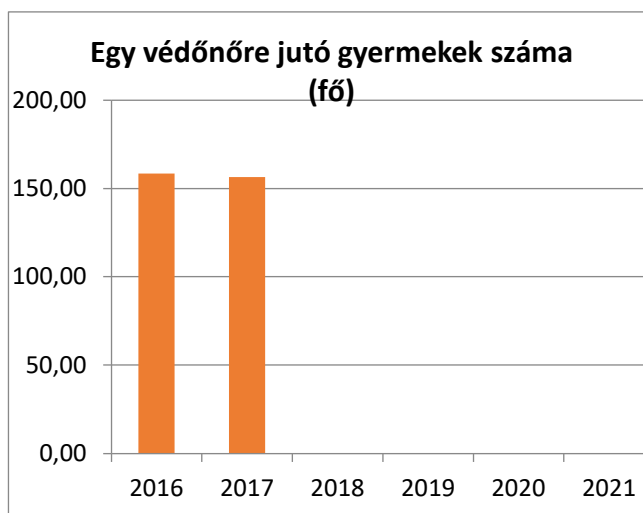
A védőnők tevékenységük során kapcsolatot tartanak és együttműködnek:

- az egészségügyi alapellátás többi tagjával,
- közoktatási intézményekkel,

- gyermekjóléti, szociális, családsegítést végző intézményekkel

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	4	634	158,50
2017	4	626	156,50
2018	4	n.a.	-
2019	4	n.a.	-
2020	4	n.a.	-
2021	5	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi gyermekorvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzésére, a betegség megelőzése és gyógyítása céljából.

A házi gyermekorvos feladatait a védőnő közreműködésével, valamint a szakasszisztens igénybevételeével végzi. A szakmai felügyeletet az ÁNTSZ felügyelő szak főorvosai látják el.

Kozármisleny városban 2 házi gyermekorvos dolgozik, területi ellátási kötelezettséggel. Mindkét gyermekorvos vállalkozó. Rendelkeznek az előírt szakképesítéssel a 4/2000. (II.25.) EÜM rendelet 11. § (3) bekezdése szerinti szakorvosi képesítéssel.

A praxisok finanszírozása közvetlenül az Egészségbiztosítási Pénztáron keresztül történik.

Iskola-egészségügyi ellátás

Az óvoda és az általános iskola - és ifjúság-egészségügyi orvosi ellátásra az önkormányzat az egyik vállalkozó házi gyermekorvossal kötött ellátási szerződést.

Az iskola-egészségügyi ellátásra vonatkozó szabályokat a 26/1997. (IX.3.) NM rendelet részletezi.

A 3-18 éves korosztály, valamint a 18. év feletti középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátást jelent. Az iskola-egészségügy ellátás iskolaorvos és védőnő együttes szolgáltatásából áll.

Az egészségügy ezen területe nem a leglátványosabb, de talán az egyik legfontosabb az ifjúság egészséges fejlődése szempontjából.

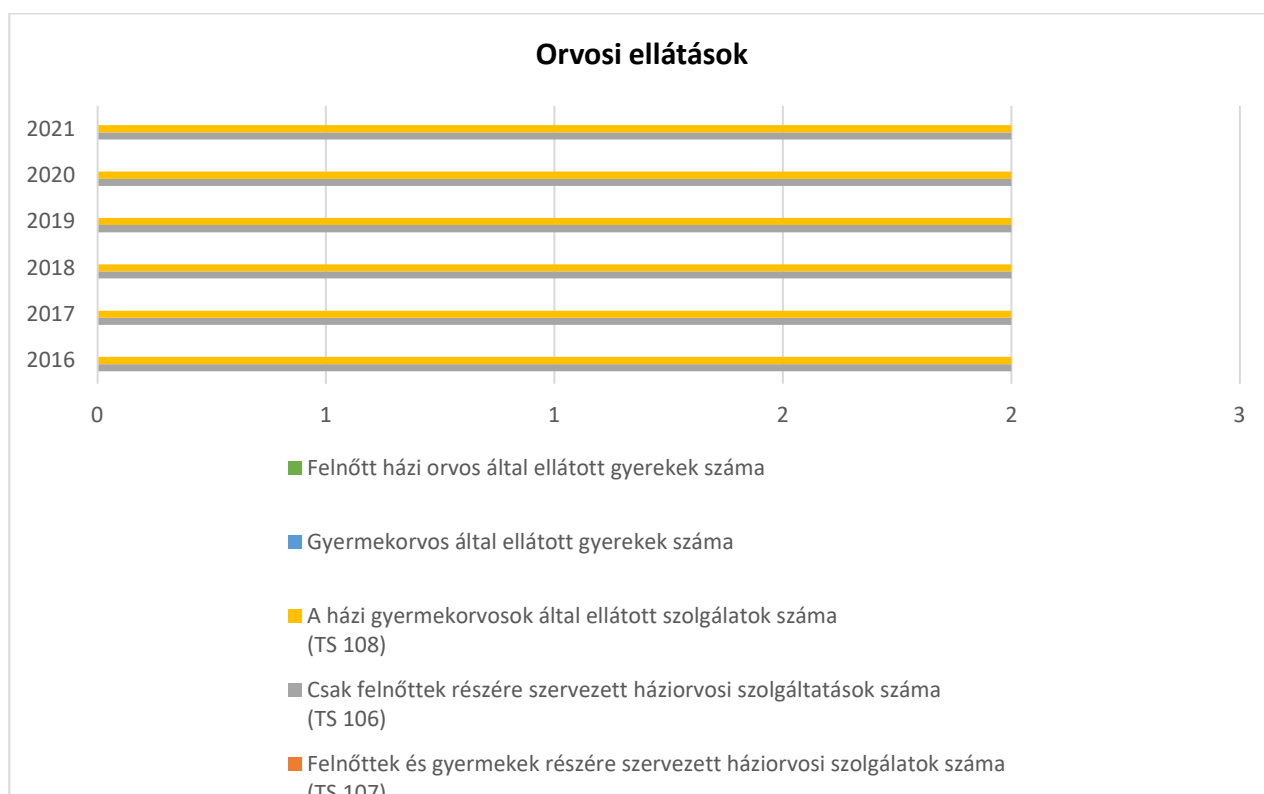
A jövő generációjának egészségesebb fejlődéséért:

- ellátják a nevelési-oktatási intézményekben bekövetkező baleseteket, sérüléseket, akut megbetegedéseket,
- Folyamatosan figyelemmel kísérik a gyermekek, tanulók egészségügyi állapotát, végzik és ellenőrzik a kötelező védőoltásokhoz kapcsolódó feladatokat,
- részt vesznek a nevelési-oktatási intézmény egészségnevelő munkájában
- a vizsgálatok során megítélik az iskolaérettséget, azaz a beiskolázáshoz szükséges testi-szellemi-lelki fejlettséget és elvégzik az iskolából kikerülő, illetve szakmát tanulni kívánó fiatalok pályaaalkalmassági vizsgálatát.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	2	n.a.	n.a.
2017	0	2	2	n.a.	n.a.
2018	0	2	2	n.a.	n.a.
2019	0	2	2	n.a.	n.a.
2020	0	2	2	n.a.	n.a.
2021	0	2	2	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkori nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, hogy nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekek korai fejlesztésről, rehabilitációról. Az óvodai ellátásban történő fejlesztést, szakképzett óvónők végzik.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekvédelem rendszerén belül a gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekjóléti alapellátások közé tartozik. Biztosítására a települési önkormányzat köteles. A szolgáltatás tartalma nem csak a veszélyeztetett gyermekekre irányul, hanem minden családra, illetve a kockázati csoportokra is a prevenció keretében. A gyermekjóléti szolgálat olyan szolgáltató intézmény, amelynek alapvető feladata a segítő munka végzése és más szolgáltatások nyújtása, más szervezetek által nyújtott ellátások közvetítése, a helyi gyermekjóléti- és védelmi rendszer szervezése, közreműködés az önkormányzat, illetve a gyámhatóságok tevékenységében.⁵

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A bölcsődei felvételnél vizsgálni kell, hogy érvényesül-e az az alapelv, hogy előnyt kell élvezzen az a gyermek, akit egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni

ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni; akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

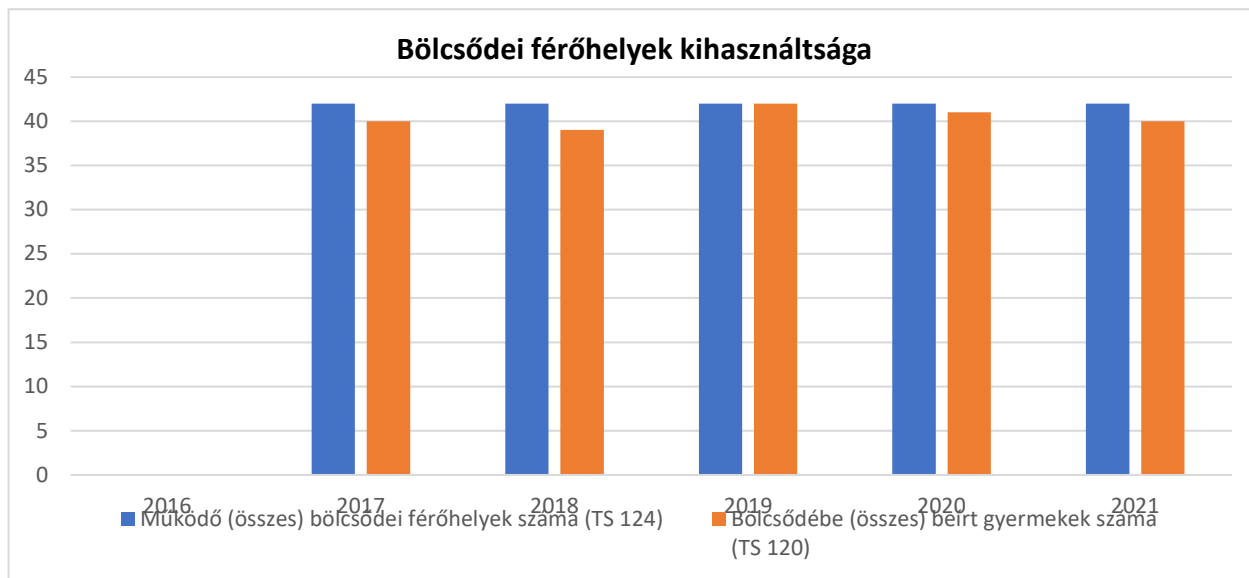
Kozármisleny városában 2008. óta működtet bölcsődét az önkormányzat és elmondható, hogy azóta maximális kihasználtsággal működik. Az engedélyezett férőhelyek száma kezdetben 20 fő volt, majd a minél nagyobb igény miatt ez 42 főre emelkedett. A 42 gyermek 3 bölcsődei csoportban kerül elhelyezésre. Az intézményben a személyi és tárgyi feltételek is megfelelnek a törvényi előírásoknak. A bölcsődei ellátás a gyermek 2 éves korától vehető igénybe. 2022. évben a Janikovszky Éva Óvoda és Bölcsőde megnyitotta új önálló telephelyét ahol a továbbiakban folytatja bölcsődei ellátás teljesítését 54 férőhellyel.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	1	42
2017	1	42
2018	1	42
2019	1	42
2020	1	42
2021	1	42
2022	1	56 férőhely

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	42	40
2018	0	0	0	0	0	0	42	39
2019	0	0	0	0	0	0	42	42
2020	0	0	0	0	0	0	42	41
2021	0	0	0	0	0	0	42	40
2022	0	0	0	0	0	0	54	???

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van.

Településünkön a családi napközi igénybevételére nincs igény, mivel a gyermekek napközbeni ellátását az önkormányzat által működtetett bölcsőde és óvoda teljes mértékben ellátja. Ezenkívül a szülők még a közeli nagyvárosba hordják gyermekeiket bölcsődébe, illetve óvodába.

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény alapján a gyermekvédelem intézményrendszere gyermekjóléti alap- és gyermekvédelmi szakellátásokra osztható fel, melyből az önkormányzati törvény alapján a települési önkormányzatok feladatkörébe a gyermekjóléti alapellátások tartoznak.

Az alapellátások közül a Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a gyermekek napközbeni ellátása és a hatósági gyermekvédelmi munka megoldott a városban.

A többször módosított 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése szerint a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal, ez minden évben az áprilisi vagy a májusi testületi ülés napirendje között szerepel.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben lévő családok a településen elsősorban a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak a segítségét vehetik igénybe. Ők a személyes találkozások során információkkal, szakmai tanácsokkal látják el a bajban lévőket, illetve segítenek a családoknak, hogy szakemberekhez kerüljenek a problémájuk megoldásában. Az ilyen jellegű szolgáltatások a közeli nagyvárosban érhetők el, amelyet a családok többsége igénybe is vesz.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Kozármisleny Város Önkormányzata a testnevelést és a tömegsportot az oktatás-nevelés szerves részének tekinti. Fontos feladatának tartja a tömegsport, diáksport, utánpótlás-nevelés feltételeinek

fejlesztését, egyesületek támogatását a rendelkezésre álló anyagi erőforrások figyelembe vételével. A sportolási, szabadidős tevékenység több ága megtalálható városunkban, melyből mindenki egyéni képességének, kedvének megfelelően választhat.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A Gyvt. 21/C. §-a alapján önkormányzatunk a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen nem történik/ismert negatív diszkrimináció megléte az eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek közt, így nem szükséges különböző programok megvalósítása.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzat erre vonatkozóan nem rendelkezik adatokkal, nem érkezett ilyen irányú bejelentés, panasz, hogy hátrányos megkülönböztetés valósult volna meg.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A hátránykompenzáló szolgáltatások – Gyermekjóléti Szolgálat ügyelete az intézményben – nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből és eseti gondozásból áll.

Az óvodai nevelésben az SNI gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik intézményközi megállapodások szerint. Az általános iskolai oktatásban az SNI gyermekek számára elérhető az integrált nevelés és oktatása, akár magántanulóként, egyénre szabott tanrend keretében is.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

Az alábbiakban áttekintjük azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a közoktatásra vonatkozóan határozzák meg az esélyegyenlőség biztosítását.

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló
(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód

követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A HEP során tehát nemcsak a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet adataival, hanem valamilyen aggregált formában vagy becslésekre alapozott, civil kontroll vagy kisebbségi képviselő biztosításával is visszaigazolt, etnikai adatközléssel is foglalkozni kell.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált

vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába gyermekek (gyógypedagógiai neveléssel (TS 087)	beírt száma együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekek közül (TS 093)
	Fő		Fő	%
2016	262		8	3,05
2017	279		4	1,43
2018	285		2	0,70
2019	296		0	0,00
2020	277		2	0,72
2021	278		1	0,03

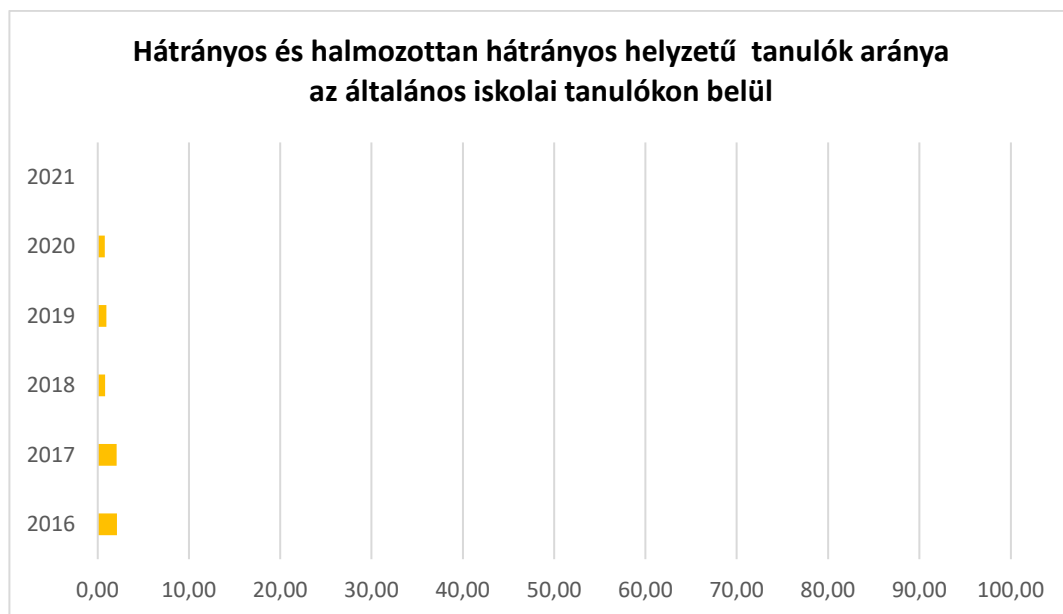
Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adat

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	13	2,11
2017	n.a.	13	2,09
2018	n.a.	5	0,81
2019	n.a.	6	0,98
2020	n.a.	5	0,78

2021	n.a.	6	n.a.
------	------	---	------

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
------	---	------	------	------	------	------

Forrás: TeIR, KSH
Tstar,
Önkormányzati
adat

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	12	3
2017	5	0
2018	2	0
2019	2	0
2020	2	0
2021	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Többcélú Kistérségi Társulással kötött együttműködési megállapodás alapján az Apáczai ÁMK látja el:

Logopédiai ellátást, gyógytestnevelést, a gyógypedagógiai tanácsadást és korai fejlesztést, a sajátos nevelési igényű tanulók integrációs megsegítését.

A Többcélú Kistérségi Társulással kötött együttműködési megállapodás alapján az Éltes Mátyás Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Speciális Szakiskola és Kollégium látja el a nevelési tanácsadási szakszolgáltatást.

Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	2	
Hány településről járnak be a gyermekek	13	
Óvodai férőhelyek száma	330	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	12	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6h-tól 17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	23	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	23	0
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Dajka/gondozónő	11	0
Kisegítő személyzet	5,5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen egy óvoda működik, aminek a kihasználtsága maximális. Az óvodába jelentkezőket szinte teljes számban felveszik, helyhiány miatti elutasításra az elmúlt években nem került sor. Előfordul néhány esetben, hogy azok a szülők közül, akik a közeli nagyvárosba járnak dolgozni oda viszik gyermeküket óvodába. Viszont az ide betelepülők miatt évről-évre nő az óvodába járó gyermekek száma. Az óvodában integrált csoportok működnek, szegregáció nem figyelhető meg. Az óvodában 12 vegyes életkorú óvodai csoport működik.

Városunkban minden óvodás korú hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek óvodai ellátása biztosított.

Minden rászoruló és kiemelt figyelmet igénylő gyermek számára biztosított az intézményben a részvétel, ahol a gyermekek megkapják a szükséges szakmai szolgáltatásokat, amely lehetővé teszi, hogy integrálódjanak a korosztályukba, ezáltal is biztosítva a jövőben azonos esélyeket számukra. A társulás településeiről bejárók nagyrészt az iskolabusz szállítja, illetve a szülőkkel együtt tömegközlekedéssel járnak.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	11	330	1	262	0	0	24
2017	n.a.	11	330	1	279	0	0	25
2018	n.a.	11	330	1	285	0	0	26
2019	n.a.	11	330	1	296	0	0	27
2020	n.a.	11	330	1	277	0	0	25
2021	n.a.	11	330	1	278	0	9	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az általános iskolai tanulók száma az évek folyamán növekedő tendenciát mutat.

Az elmúlt tanévekben a 8. évfolyamot eredményesen befejezők közül minden továbbtanuló gyereket felvettek az általuk megjelölt közép fokú tanintézmény nappali tagozatára.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások biztosítottak.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	25	1	24,68	30,63
2017	0	25	1	24,92	28,25
2018	0	25	1	24,64	27,11
2019	0	25	1	24,56	27,52
2020	0	25	1	25,68	21,96
2021	n.a.	25	1	n.a.	n.a.

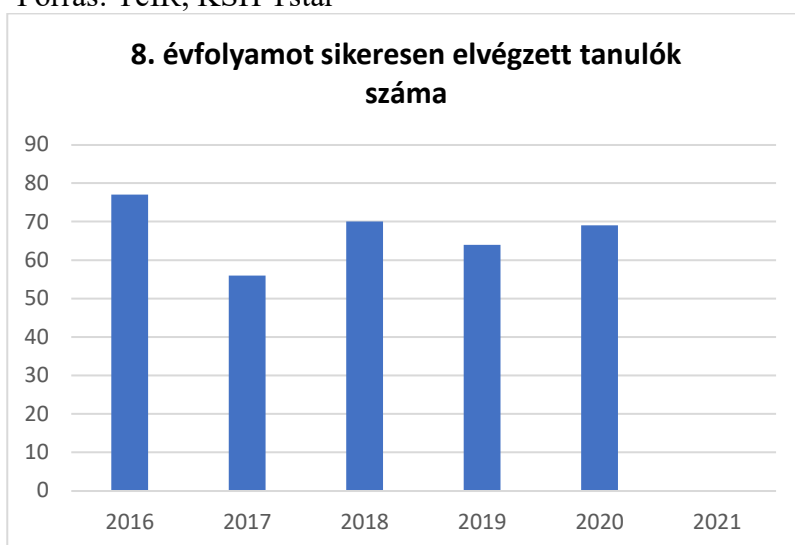
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	77
2017	56
2018	70
2019	64
2020	69
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az intézményekben szegregáció nem figyelhető meg, hátrányos megkülönböztetésről és jogellenes elkülönítésről még nem érkezett panasz vagy bejelentés az önkormányzathoz.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

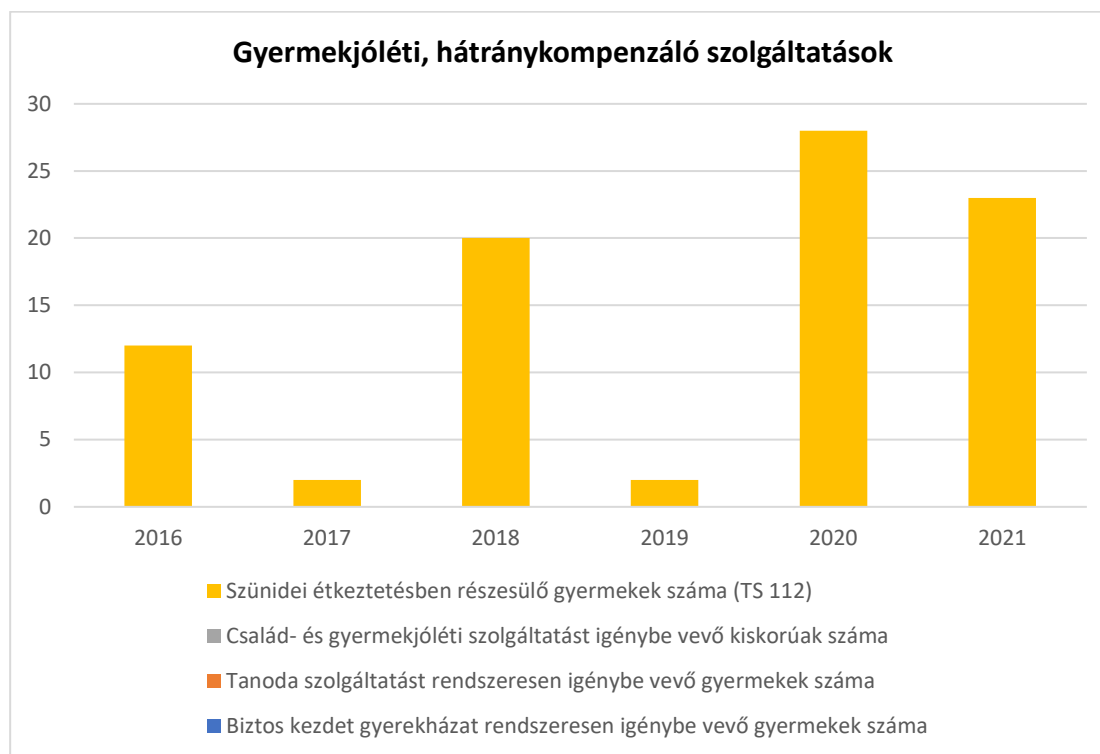
Kozármislenyben egy intézmény található.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	12
2017	n.a.	n.a.	n.a.	2
2018	n.a.	n.a.	n.a.	20
2019	n.a.	n.a.	n.a.	2
2020	n.a.	n.a.	n.a.	28
2021	n.a.	n.a.	n.a.	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Az óvodai nevelésben az SNI gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik intézményközi megállapodások szerint. Az általános iskolai oktatásban az SNI gyermekek számára elérhető az integrált nevelés és oktatás, akár magántanulóként, egyénre szabott tanrend keretében is.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

A hátrányos helyzetű gyermekek életminőségének javítása, szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyeinek növelése.	A településen hátrányos helyzetű gyermekek életminőségének javítása, felzárkóztatásuk elősegítése.
A gyerekek körében egyre nagyobb problémát jelent a szabadidő értelmetlen eltöltése – csavargó gyerekek problémája (szünidő, iskola utáni szabadidő)	Szabadidős programok, táborok szervezése Kulturált, biztonságos színterek működtetése.

Kozármisleny Város Önkormányzata nyertes pályázatnak köszönhetően fontos feladatának tartja a kozármislenyi Művelődési ház környékének rehabilitációját és a kozármislenyi szabadidő tó környezetének család és klímabarát megújítását. A projekt keretén belül a kiemelt célokhoz tartozik játszótér kialakítása, futópálya kialakítása, zöldfelületi növényállomány fejlesztése, illetve szolgáltatásfejlesztés.

A projekt valamennyi társadalmi rétegnek és korosztálynak segíti a településen való kikapcsolódását és megkülönböztetés nélkül valamennyi Kozármislenyi lakos számára hasznos, hisz javul a városkép és a helyi identitástudat. A projekt új közösségi célú szolgáltatások fejlesztése által hozzájárul a település népesség megtartásához, a lakosság életminőségének javulásához. A szolgáltatások színvonalának növelésével a közösségi élet feltételei javulnak, amely erősíti a helyi identitástudatot és növeli a település vonzerejét. A parkok, játszóterek, sportolási lehetőségek és közösségi terek fejlesztése hozzájárul a fiatalok helyben tartásához. A projekt hozzájárul a hátrányos helyzetű gyermekek illetve az idősek sportolási és szabadidős lehetőségeinek jobb hozzáférésehez, amely elsősorban az egészség megőrzésében, a betegségek kialakulásának megelőzésében játszik fontos szerepet.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjig jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

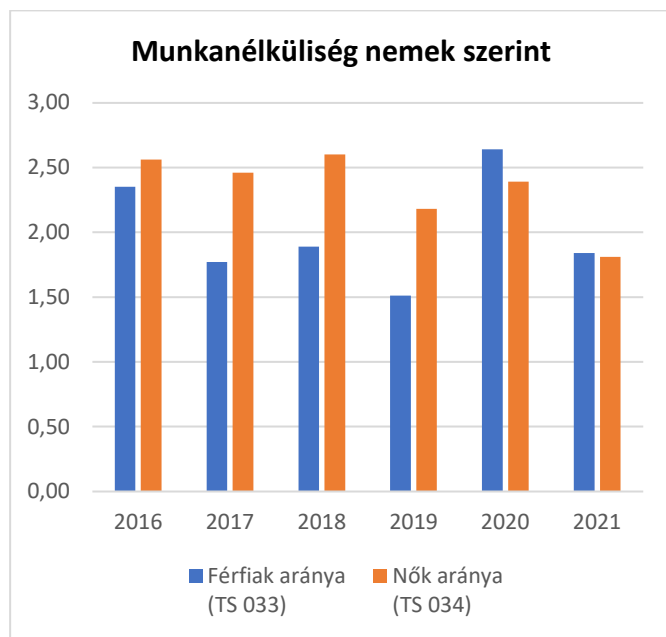
Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,35	2,56	2,46%
2017	1,77	2,46	2,12%
2018	1,89	2,6	2,25%
2019	1,51	2,18	1,85%
2020	2,64	2,39	2,52%
2021	1,84	1,81	1,83%

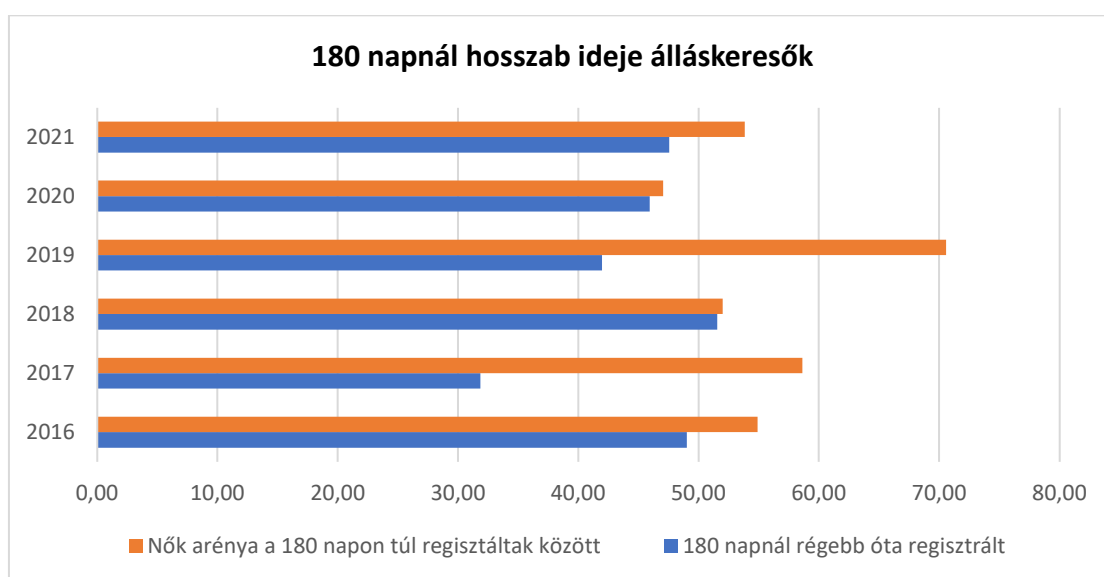
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	49,04	54,9
2017	31,87	58,62
2018	51,55	52
2019	41,98	70,59
2020	45,95	47,06
2021	47,56	53,85

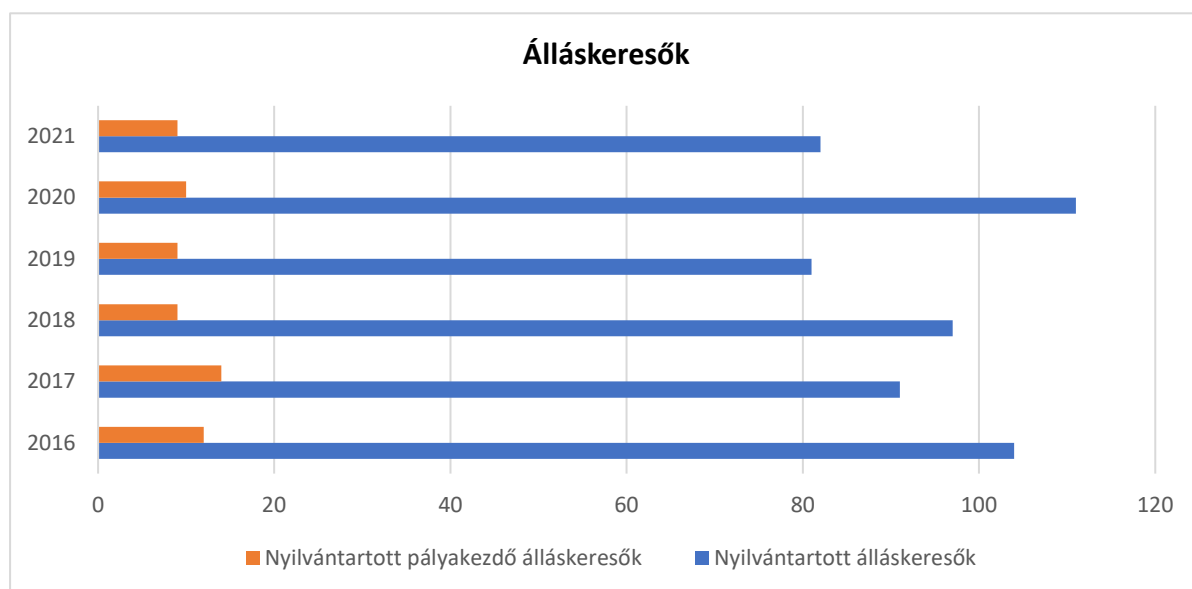
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	104	12
2017	91	14
2018	97	9
2019	81	9
2020	111	10
2021	82	9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállók.

Általánosságban elmondható, hogy a nők körében magasabb a munkanélküliek száma, ami azzal is magyarázható, hogy többnyire a szülést követően nem vagy csak nagyon nehezen tudnak visszatérni a munka világába, illetve egy válást követően, mint egyedülállók szintén nehezebben helyezkednek el.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Kozármislenyben nem szerveznek foglalkoztatást segítő és képzési programokat. Az ilyen jellegű programokon a nők a megyeszékhelyen működő munkaügyi központ szervezésében tudnak részt venni.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az évek óta elhúzódó gazdasági válság következtében a térségben számos munkahely megszűnt, így a munkanélküliség, a munkanélküliek száma évről-évre növekedő tendenciát mutat. Az állásukat elvesztők nehéz helyzetbe kerültek, évek is eltelnek miután lehetőségük adódik visszatérni a munka világába. Ez a helyzet az alacsony iskolai végzettségűkre jobban kihat, az ő esélyeik szinte a nullával egyenlő az elhelyezkedést illetően.

Elmondható, hogy az alacsony iskolai végzettségű nők szinte csak az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatás keretében tudnak „elhelyezkedni”, munkához jutni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás számos területén megfigyelhető a nők helyzetére vonatkozóan a hátrányos megkülönböztetés. Sok munkáltató már a pályázó személyes elbeszélgetése során kitér a családi helyzetre, a gyerekek számára, ami nem elfogadható. A munkahelyeken számos alkalommal megfigyelhető az azonos munkáért járó eltérő bérezés, vagy a nők számára szűkebb az előmeneteli lehetőség.

A településen nincs adat arra vonatkozóan, hogy panaszt tettek volna a hátrányos megkülönböztetés miatt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Városunkban a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek minden igényt kielégítenek, azonban az azt igénylők száma évről évre emelkedik. A bölcsődei ellátást az önkormányzat által működtetett bölcsődében a kisgyerekek 2 éves kortól vehetik igénybe, így a biztos munkahellyel és a munkahelyükre visszatérő anyukák számára biztosított a gyermekük felügyelete.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött álláshelyek (TS 109)	védőnői száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db		fő	fő
2016	4		634	158,5
2017	4		626	156,5
2018	4		n.a.	-
2019	4		n.a.	-
2020	4		n.a.	-
2021	4		n.a.	-
2021.XI.<	5			

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	1	42
2017	1	42
2018	1	42

2019	1	42
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	42	40
2018	0	0	0	0	0	0	42	39
2019	0	0	0	0	0	0	42	42
2020	0	0	0	0	0	0	42	41
2021	0	0	0	0	0	0	42	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással összefüggő ismeretek átadását, a védőnői szolgálaton kívül a család-, és gyermekjóléti szolgálat segíti. A családtervezés azonban még ma is sok esetben gondot, problémát jelent, a szociálisan hátrányos helyzetűek körében.

A család-, és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

Kozármisleny város területén 2009. év óta 4 védőnői körzet van, amely ellátására az önkormányzat kötött ellátási szerződést az OEP-pel. A védőnők közalkalmazottak, mindegyikük rendelkezik az előírt szakmai végzettséggel, képesítéssel. A Védőnői Hálózat keretein belül a 4 védőnő Kozármislenyen kívül másik négy településen is ellátja a feladatokat. A védőnők szakmai felügyeletét az ÁNTSZ illetékes vezető védőnője látja el.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése mellett érdemes megnézni, hogy működik-e olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. (Ha működik ilyen a településen, az onnan kért számszerű adatokat össze kell vetni a rendőrségi feljelentések számával.) Ha az eredmények azt mutatják, hogy az erőszak megjelenik a településen, akkor javaslatokat kell tenni a nők tájékoztatásának, illetve a társadalmi érzékenyítés lehetséges formáira (pl. felvilágosító programok már az iskolában, a terhesgondozáson; plakátokkal), de a megelőzésre tekintettel abban az esetben is szükséges hangsúlyt helyezni a tájékoztatásra, felvilágosító programokra, ha a nők elleni erőszakra vonatkozóan nem jelenik meg adat.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik önkormányzatunk. Sokszor a nők nem mernek segítséget kérni, illetve a rendőrséghez fordulni félve az újabb veréstől, megtorlástól, illetve a szégyentől is tartanak.

Kiemelten fontos terület az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából, hogy kiemelt hangsúlyt kapjanak azon jellegű tájékoztatások, amelyek azon szervezeteket mutatják be, ismertetik ahová a bántalmazott nők fordulnak.

Kiemelt feladat a nők ez irányú tájékoztatása, illetve a társadalmi érzékenyítés lehetséges formáira történő figyelemfelhívás (pl. felvilágosító programok már az iskolában, terhesgondozáson, plakátokkal).

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Településünkön nincs anyaothton, családok átmeneti otthona. Fel kell mérni, hogy a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokra milyen mértékben van igény. Tájékoztatni kell a lakosságot a településünkhöz legközelebbi anyaothtonról, családok átmeneti otthonáról, azok elérhetőségéről, illetve kapacitásáról. A krízishelyzetben lévő nők számára nagyon fontos tényező az idő, ezért a várólistával működő szállók sok esetben nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Fontos a megfelelő tájékoztatás, és az igények és kapacitás összhangja.

A Családsegítő Szolgálat színvonalas munkáját pszichológus segíti. A részvétel ingyenes, előzetes bejelentkezés alapján történik. Tapasztalatuk szerint a pszichológiai szolgáltatás több órában is ki lenne használva, de az intézmény anyagi helyzete sajnos több órát nem tud finanszírozni. A nevelési tanácsadóban foglalkoztatott pszichológus nagyban hozzájárul a felmerülő problémák kezelésében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Kozármisleny településen számos civil egyesület működik, amelyeknek vezetőik döntő többsége nők. Ők a város kulturális életében tevékenyen részt vesznek, összefogásukkal és irányításukkal szervezik a város kulturális és társadalmi életét.

Az önkormányzat képviselő-testületében a polgármester és 8 képviselő közül 3 női képviselő van, illetve a bizottságok külsős tagjaiként még 3 nő tevékenykedik a település politikai életében.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nő helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és a játszóterek alkotják a város zöldhálózatának központi elemeit. A Művelődési Ház szervezésében programokat, rendezvényeket kínálnak mindazoknak, akik hasznosan kívánják eltölteni szabadidejüket. Folyamatosan megújuló programkínálat mellett a helyi hagyományos programokat is szerveznek: kiállítások, koncertek, játszóház, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, bállok, ünnepi és művészeti események, nyugdíjas programok egyaránt megtalálhatók.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen élő hátrányos helyzetben élő nők és roma nők életminőségének javítása. A feltárt probléma a női szerepek és az iskolázottság hiánya	A nők felkészítése az anyaszerepre, a háziasszonyságra, a gondoskodó családjára szerepére. A településen élő roma nők helyzetének-, életminőségének javítása, felzárkóztatásuk elősegítése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Kozármisleny település népességének száma 1870 és 2009 között közel hétszeresére nőtt, a gyarapodás néhány évtizedet leszámítva folyamatosnak tekinthető.

Az 1990 után Kozármisleny migrációs céltelepüléssé vált, mely elsősorban a pécsi térségben megindult ún. lakóhelyi szuburbanizáció következménye, ennek köszönhetően jelentős számú beköltöző érkezik Pécsről, a megyeszékhelyről a településre. Elsősorban ennek köszönhető, hogy napjainkban megfigyelhető országos, és Baranya megyére is jellemző negatív tendenciákhoz képest Kozármisleny demográfiai mutatói igen előnyös képet mutatnak.

Az elmúlt húsz évben tapasztalható 74%-os népességnövekedést a vándorlási nyereség és a természetes szaporodás együttesen eredményezte.

A 2001-es népszámlálás adatai alapján Kozármisleny népességének korösszetétele az országos, illetve Baranya megyei értékekhez képest is kedvezőbben alakult. Az aktív korú (15-60) és a gyermekkorú (0-14) népesség aránya tér el a legkevésbé az országos átlagtól, az időskorúaké azonban több mint 4%-kal alacsonyabb annál.

Az öregedési index szintén kedvezően alakul, bár az utóbbi két évet tekintve a 60 év felettiek aránya jelentősen emelkedik.

A pécsi agglomeráció, és azon belül Kozármisleny is a megye, és Dél-Dunántúl gazdaságilag egyik legfejlettebb térségének számít. Az emberek megélhetése Pécs közelsége miatt, annak munkaerő felszívó hatása következtében biztosított, valamint a település saját intézményeiben, a helyben működő vállalkozásokban és a szolgáltatási ágazatban tud munkát biztosítani.

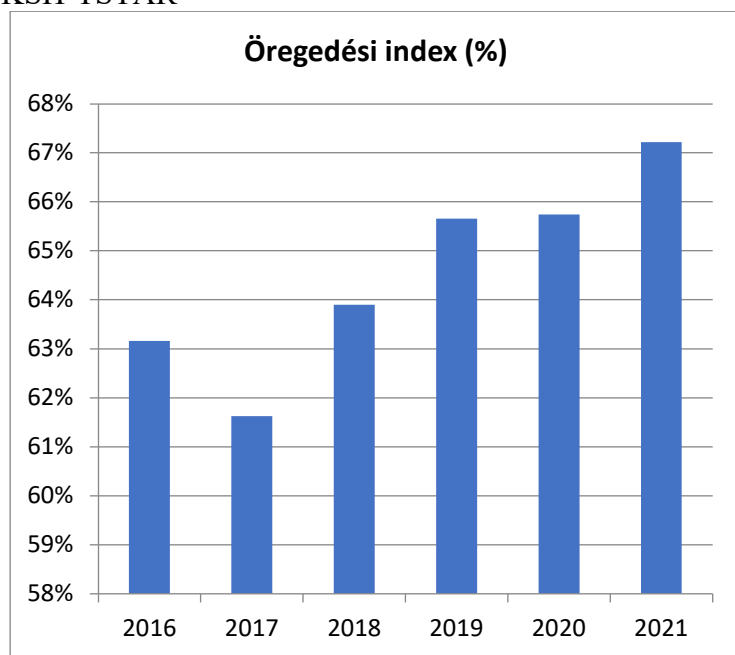
Ennek eredményeként az idős lakosság szempontjából is elmondható, hogy nyugdíjazásukig biztos munkahellyel rendelkeztek, és sokan közülük még ezt követően is megőrizték munkahelyüket, illetve új helyen tudtak munkát vállalni.

A stabil munkahelyeknek köszönhetően Kozármislenyben élő „szépkorúak” jelentős része nyugdíjjal rendelkezik, aminek következtében jónak mondható a gazdasági és szociális helyzetük. A településen jellemző a többgenerációs modell, ami a nyugdíjasok élethelyzetére, illetve szociális helyzetére is pozitív hatással bír, ugyanakkor a kialakult gazdasági helyzetre való tekintettel kényszerhelyzet is kialakult a lakásfenntartást és megélhetést illetően.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok	0-14 éves korú állandó lakosok	Öregedési index % (TS 030)

	száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	
2016	775	1 227	63,16%
2017	790	1 282	61,62%
2018	823	1 288	63,90%
2019	868	1 322	65,66%
2020	900	1 369	65,74%
2021	933	1 388	67,22%

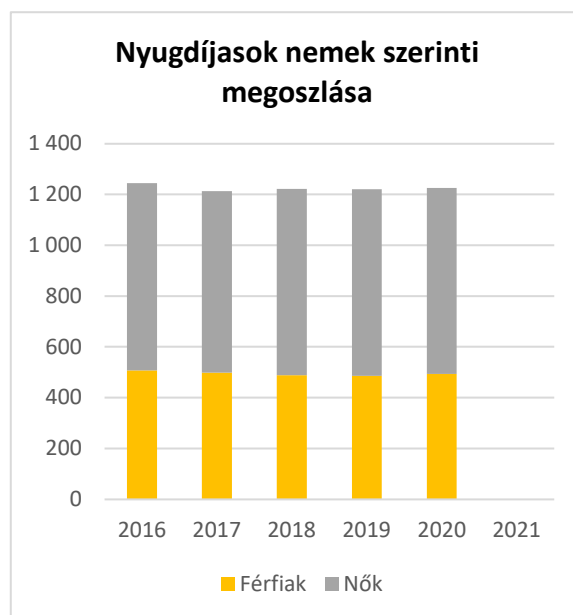
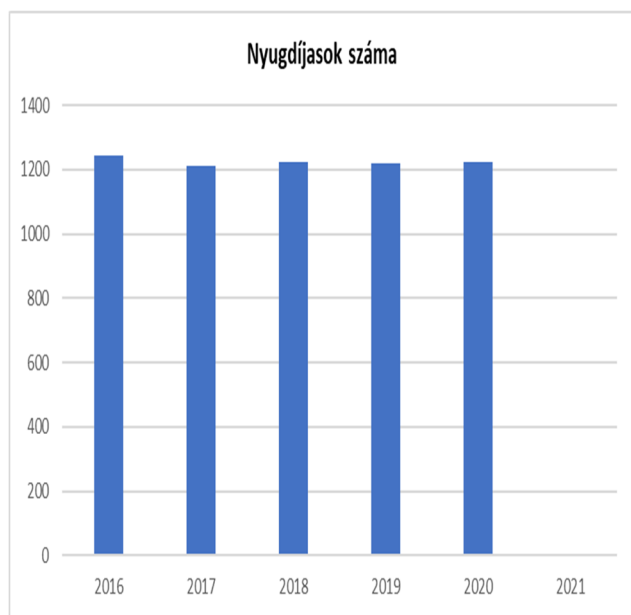
Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	507	737	1244
2017	499	714	1213
2018	489	733	1222
2019	486	734	1220
2020	494	731	1225
2021	n.a.	n.a.	-

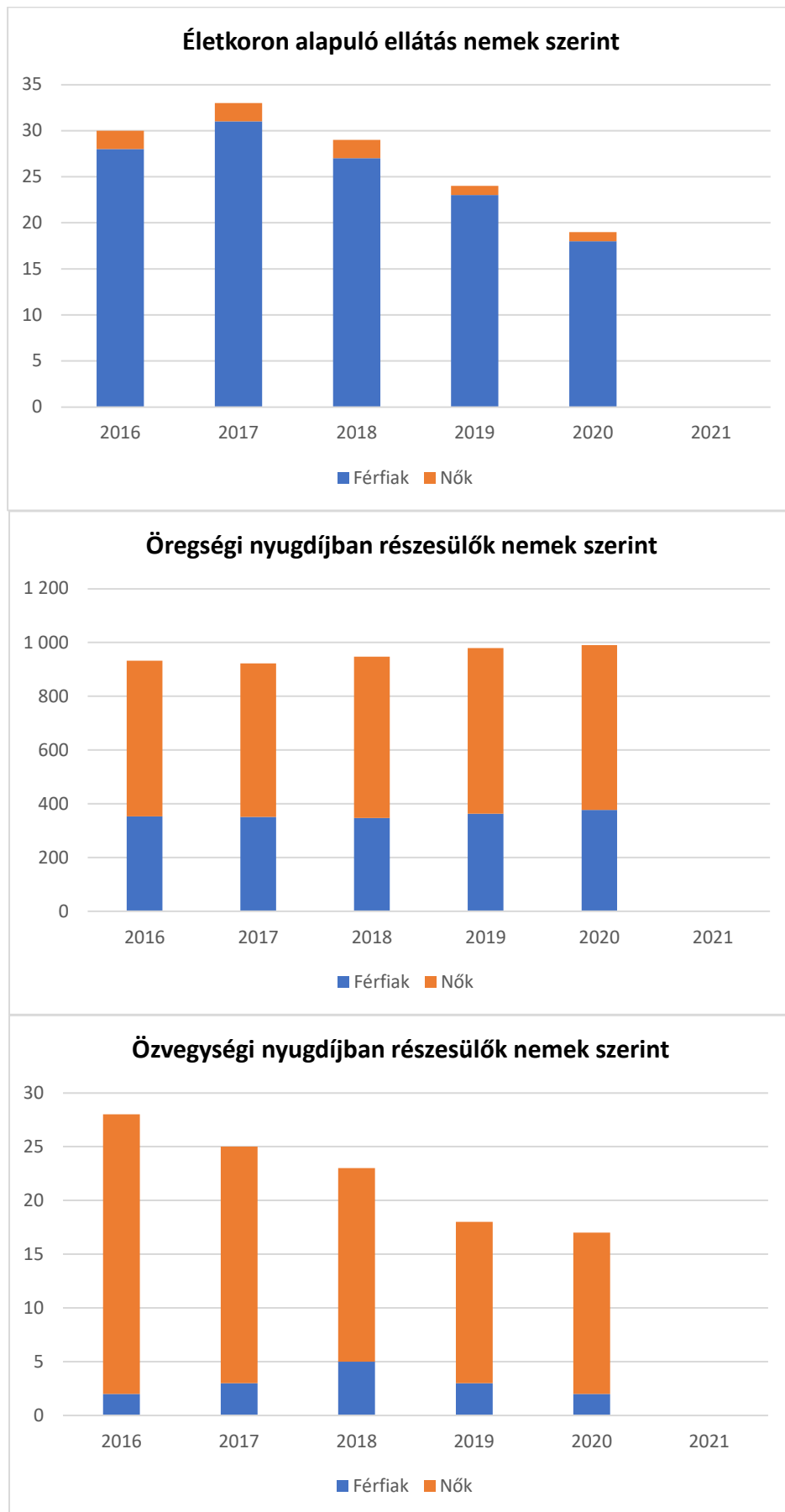
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	28	2	353	579	2	26	n.a.
2017	31	2	351	571	3	22	1
2018	27	2	347	600	5	18	1
2019	23	1	363	616	3	15	1
2020	18	1	377	613	2	15	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás:
TeIR,
KSH
Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében az álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély állapítható meg, ha rendelkezik az Flt-ben meghatározott feltételekkel, valamint részére költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	104	91	97	81	111	82
41-45 év (TS 042)	Fő	7	11	10	8	14	8
	%	6,73%	12,09%	10,31%	9,88%	12,61%	9,76%
46-50 év (TS 043)	Fő	16	9	13	7	14	9
	%	15,38%	9,89%	13,40%	8,64%	12,61%	10,98%
51-55 év (TS 044)	Fő	7	5	9	8	6	6
	%	6,73%	5,49%	9,28%	9,88%	5,41%	7,32%
56-60 év (TS 045)	Fő	12	7	11	9	7	8
	%	11,54%	7,69%	11,34%	11,11%	6,31%	9,76%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9	9	9	12	17	12
	%	8,65%	9,89%	9,28%	14,81%	15,32%	14,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik.

A magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. Az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja a munkanélküliség problematikája.

Az idősek foglalkoztatottságáról Önkormányzatunk nem rendelkezik releváns adatokkal.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Gyorsan fejlődő világunk sürgető igénye az élethosszig tartó tanulás. Az időskorúak esetében különösen hiányos az informatika és az idegen nyelv ismerete. De hasznos lehet az egészség, az aktivitás megőrzésével kapcsolatos tudnivalók megtanulása is képzett szakemberektől. Jelenleg kevés olyan képzés van, amely céltudatosan az idősödők és idősek sajátos igényei szerint szerveződtek. A tanulás ennek a korosztálynak nem csak a társadalomban való részvétel szempontjából fontos és hasznos, de növeli az önbizalmat, csökkenti az elbizonytalanodás érzetét, javítja az önértékelést és az elfogadottságot.

A 45 éven felüliek munkavállalását nem segítik a foglalkoztatók, kivéve abban az esetben, ha igen jól képzett, a keresett feladathoz jól értő személy jelentkezik a munkára. Még ekkor is hátrány érheti, ha azonos végzettségű, de fiatalabb –ezért koránál fogva kevesebb tapasztalat birtokában lévő álláskereső is megjelenik ugyanazon állásra.

Az 50 feletti, képzetlen, vagy igen szűk körű tapasztalattal rendelkező, munkanélkülivé vált személyek elhelyezkedése igen nehézkes.

Ez az a korcsoport, ahol még valószínűsíthető, hogy a család lakhatásának megoldása miatt hitelek vannak, a felnövekvő gyermekek még közép, vagy felsőfokú képzésben vesznek részt, így ezek havonta megjelenő, kötelező kiadásokat feltételeznek. Feltételezhető az is, hogy élnek a szülők, akik esetlegesen még tudnak segíteni a nyugdíjukból, vagy pont őket kell segíteni a korral együtt megjelenő egészségügyi problémáik miatt.

Ez a 45-62 éves korosztály még erőteljesen munkaképes, azonban a foglalkoztatók nem bíznak a teljesítőképességükben, tanulási képességükben, amivel a legújabb technológiákat el tudják sajátítani. Ez igen nagy hátrányt jelent azoknak, akik ebbe a korcsoportba tartoznak, és munkanélkülivé váltak.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, jóval nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A helyi közszolgáltatások terén az idősokkal való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a város minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Településünkön a szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, az egyház szociális intézményt hozott létre és működtet.

Jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Az időskorúak szociális ellátásának legfontosabb intézményét a SZOCEG Nonprofit KFT. működteti, aki az önkormányzattal kötött 20 évre ellátási szerződést a szociális törvényben meghatározott szociális alapfeladatok ellátására. Ezáltal a nyugdíjasok számára biztosított a településen a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a szociális étkeztetés és az idősök klubja.

A településen 2005. év óta kistérségi keretek közt működik a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, ahol is 2 főállású szociális munkás folyamatosan látogatja azon családokat, akik segítséget igényelnek mindennapi életük, illetve szociális helyzetük megoldása terén. A családgondozó naprakész információval rendelkezik ezen családok helyzetéről, és együttműködik a Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézőjével.

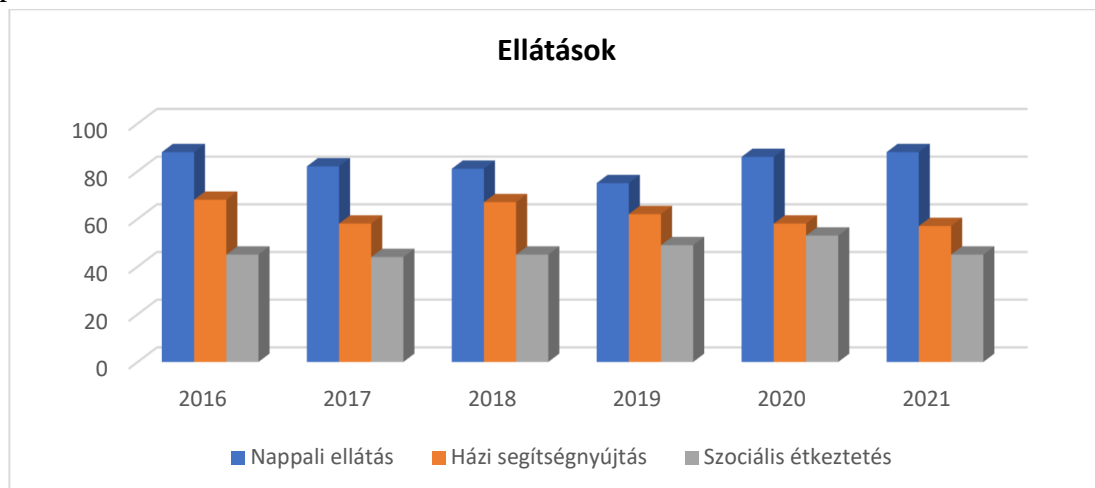
Kozármisleny frekventált helyén az önkormányzattól kapott (szép, részben erdővel borított kb. 5 hektáros) területen található az Idős Korúak Gondozó Otthona, az otthont fenntartó Assisi Szent Ferenc Betegápoló rend kolostorával és a nővérek templomával együtt.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idősorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	775	88	68	45
2017	790	82	58	44
2018	823	81	67	45
2019	868	75	62	49
2020	900	86	58	53
2021	933	88	57	45

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Kozármisleny városában szinte elenyésző ebben a támogatási formában részesülők száma, ami azzal magyarázható, hogy a 62. év feletti lakosok többnyire rendelkeznek nyugdíjjal, illetve valamilyen nyugdíjszerű ellátással.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A település idősorú lakossága 1995-ben határozta el, hogy közösséggé formálódik. A kezdő létszám 30 fő volt, majd az évről-évre gyarapodó érdeklődők 1999-ben egyesületté alakultak Kozármislenyi Nyugdíjasok Egymásért Egyesület néven. Éves munkaterv alapján dolgoznak, ebben szerepelnek egészségügyi előadások, kirándulások és kulturális programok.

Az egyesület szoros kapcsolatot ápol a Baranya Megyei Nyugdíjasok Képviselőtársaságának tiszteletbeli elnök asszonyával, akitől is napra kész információkat kapnak a Magyarországon élő idősök helyzetéről, a nyugdíjak és a segélyezési rendszer alakulásáról.

Aktívan részt vesznek a város rendezvényein, kulturális programjain, valamint a fiatalokból álló civil szerveződésekkel kölcsönösen segítik egymást.

Rendszeresen a látogatások és fellépések a Baranya megyében működő kluboknál, illetve megyei felkérésre Baranya, Bács-Kiskun, Somogy, Tolna megyék regionális kulturális központjává váltak.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idők informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes használni és kihasználni az informatika által kínált lehetőségeket.

d) a generációk közötti programok.

A települési programok akként kerülnek megszervezésre, hogy azokon minden korosztály igényei figyelembevételre kerülnek, így a különböző generációk azonos szintéren kulturálódhatnak.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön tevékenykedik a Kozármislenyi Nyugdíjasok Egymásért Egyesülete, akik teljes mértékben kiszolgálják az itt élő „szépkorúak” igényeit. Egész évre kiterjedő munkatervvel rendelkeznek, amelynek palettája igen színes képet mutat. A színházlátogatásoktól kezdve, a közös kirándulásokig, kulturális programokig, előadások megszervezéséig, társadalmi munka végzéséig minden megtalálható a tevékenységi körükben.

A Szent Erzsébet Alapellátási Központ keretében működik az idők számára a nappali idők klubja, ahová szintén színes programokkal várják az időseket. Számukra itt szintén kulturális programokat, valamint egészségügyi, prevenciós előadásokat is szerveznek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya, illetve felmerül a generációk közötti kapcsolat nehézsége. Veszélyeztető tényezők feltárása, észlelési hatékonyság növelése.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése. Veszélyeztető tényezőket jelző- és észlelő rendszer fejlesztése, kiterjesztése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármelyik halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és

társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdój, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	93	101	194
2017	85	95	180
2018	81	95	176
2019	72	84	156
2020	68	83	151
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük előmozdításáról szóló 1998. évi XXVI. tv.(a továbbiakban: Fot.) 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Munkavállalást segítő lehetőségek a községben jelenleg nem, de online, illetve a közeli megyeszékhelyen személyesen is elérhetőek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak.

A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a további célpályázatok felkutatása. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatában.

A foglalkoztatás akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, közintézményeket, közszolgáltatókat, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgáltatótól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Fogyatékkal élő személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmény az Élet-esély Autistákat Segítő Egyesület fenntartásában lévő „Fészek” Lakóotthon. Emellett az egyesület minden évben hagyományosan megrendezi az ún. „Fogadj el!” napot, amely mint városi rendezvény lehetőséget nyújt a város lakóinak és a városban élő sérült embereknek, hogy a programsorozat keretében együtt tevékenykedjenek és szórakozhassanak miközben felhívhatják a figyelmet a sérült emberek mindennapjainak nehézségeire.

Városunkban nem működik támogató szolgálat, amely a fogyatékkal élőknek nyújt segítséget a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások valamint az egészségügyi szolgáltatások elérésében, segíti az önálló életvitelt. Támogató szolgálat működése jelentős segítséget jelentene a városban lakó fogyatékkal élő személyek önálló életvitelének, érdekérvényesítésének támogatásában.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák, amelyek a jogszabályok által biztosítottak a fogyatékkal élő személyek számára:

- fogyatékosági támogatás
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (rehabilitációs ellátás, rokkantsági ellátás)
- rokkantsági járadék
- közlekedési kedvezmény
- parkolási igazolvány

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, pontos nyilvántartott adattal önkormányzatunk nem rendelkezik.

Az Élet-esély Autistákat Segítő Egyesület ellátási körébe tartozó fogyatékkal élő személyek fogyatékosági támogatást, rokkantsági támogatást, valamint közgyógyellátást, illetve a nekik járó közlekedési kedvezményt veszik igénybe, ezeken felül egyéb ellátást, kedvezményt nem kapnak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Orvosi, védőnői ellátás biztosított a településen. Speciális ellátások a környező nagyobb településeken (pl. Pécs) érhetők el.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek (Önkormányzati Hivatal, Művelődési Ház. Általános Iskola) akadálymentesítettsége biztosított.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

A közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés, a szolgáltató épületek akadálymentesítettsége a városban biztosított (pl.: Posta, Sportcsarnok, Művelődési Ház stb.)

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Munkahelyek akadálymentesítettsége, közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége részben megoldott (pl.: Fészek lakóotthon akadálymentes, a Diabelli Alapítvány által működtetett Zeneiskola akadálymentes, a kialakított kerékpár út megfelel a kerekes-székes közlekedésre)

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Az Élet-esély Autistákat Segítő Egyesület olyan szolgáltatást is biztosít lakóotthonában, mellyel fogyatékkal élő családokat segít oly módon, hogy szükség esetén gyermekük alkalmankénti ellátását, néhány napos felügyeletét biztosítja, továbbá szabadidős tevékenységet szervez számukra.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A helyi Önkormányzat megalakulása óta rendszeresen támogatja egyesületet, és a fogyatékkal élők számára szervezett programokat, valamint a rendezvényekhez anyagi és erkölcsi támogatást ad.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az Élet-esély Autistákat Segítő Egyesület minden évben több programot szervez fogyatékkal élő személyeknek, amelyeken részt vesznek Pécsről, Szajkról fogyatékos személyeket ellátó intézmények ellátottjai, és a helyben élő főleg autista, és értelmi sérült személyek.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Pályázati lehetőségeket igénybe véve további akadálymentesítések tervezettek. A település fizikai akadálymentesítése mellett kommunikációs akadálymentesítés is tervezett.

Autizmus specifikus lakóotthon, civil fenntartásban már 22 éve működik a településen, és ott megjelent az igény autizmus specifikus nappali ellátó igénybevételére, amit pályázati forrásokból lehet megvalósítani.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van. A humán szolgáltatások helyszíneként szolgáló épületek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése alacsony. Fogyatékossgal kapcsolatos társadalmi aktivitás alacsony.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Településünkön több civil szervezet is működik, akik az esélyegyenlőségi programban szereplő célcsoportok számára is nyújtanak segítséget.

- Kozármislenyi Református Templom Építési Alapítvány
 - nyári szünidő idejére gyermekfoglalkozásokat, tudományos előadásokat szerveznek
- Kozármislenyi Nyugdíjasok Egymásért Egyesülete
 - egész évben a településen élő „szépkorúak” számára szervez programokat
 - az időskorúak érdekvédelmi szervezete
- Élet-Esély Autistákat Segítő Egyesület
 - lakóotthon az autista és más fogyatékossgal élő fiatalok részére
 - alkotótábor szervezése
 - Kozármisleny kulturális életében való aktív részvétel
- Bújj, bújj zöld ág Gyermekhívogató Egyesület
 - játszóházak, nyári alkotótábor szervezése
 - város kulturális életében való aktív részvétel
- Józsa Gergely Néptánc Egyesület
 - nyári szünidő idejére gyermekfoglalkozásokat, tábort szerveznek
- Kozármisleny Sportegyesület
 - nyári szünidő idejére gyermekfoglalkozásokat, tábort szerveznek
 - város sport életében való aktív részvétel

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Kozármisleny Város Önkormányzata és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat (RNÖ), a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat együttműködését megállapodás szabályozza. Az együttműködés pénzügyekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátására, rendezvények lebonyolítására is kiterjed. Biztosítja a nemzetiségi önkormányzatok működési feltételeit, a városban elérhető közszolgáltatásokhoz az egyenlő esélyű hozzáférést, valamint támogatja a szellemi és tárgyi örökségük védelmét. Az önkormányzat a nemzetiségi önkormányzatok munkáját a törvényi előírásoknak megfelelően segíti, bevonja a véleménynyilvánításba, a települést érintő ügyek döntés előkészítésébe.

Kozármislenyben számos civil szervezet tevékenykedik aktívan. Az önkormányzat pályázat útján évi támogatásban részesíti azok működését. Az önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolata jó, ez megnyilvánul a közös rendezvényekben, a pályázatok megvalósításában.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Kozármisleny település 2007. január 1. napi kezdő hatállyal szerződést kötött a Pécsi Kistérségi Intézményfenntartó Társulás létrehozásáról a szociális és gyermekjóléti feladatok közös ellátására. A társulás keretében a Társult önkormányzatok a meghatározott szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatási ellátási formákat közösen szervezzék meg annak érdekében, hogy a társult települések minden lakója számára lehetőség nyíljon a legkorszerűbb szociális, gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételeire. Ennek értelmében Kozármislenyben a családsegítést, valamint a gyermekjóléti szolgáltatást látták el társulás keretén belül.

A Pécsi Kistérségi Intézményfenntartó Társulás Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87. §-a rendelkezéseinek értelmében felülvizsgálta a Társulási Megállapodást és 2013. július 1-i hatállyal létrehozta Pécs és Környéke Szociális és Gyermekjóléti Társulását, amelynek Kozármisleny továbbra is tagja maradt. A település a családsegítést és gyermekjóléti feladatokat továbbra is a társulás keretein belül oldja meg az Esztergár Lajos Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ intézményén keresztül.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Kozármisleny Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata a roma lakosság esélyegyenlőségének biztosítása érdekében együttműködik a számukra szolgáltatást nyújtó intézményekkel, szervezetekkel, családsegítő szolgálattal, védőnői hálózattal, helyi civilszervezetekkel.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A városban működő civil szervezetek többsége részt vesz a közfeladatok ellátásában. A civil szervezetek céljai, feladatai között szerepel a város lakosságát érintően az esélyegyenlőség megteremtése, az egyenlő hozzáférés az általuk szervezett programokhoz, valamint adományokkal segítik a rászorulókat.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat a vállalkozásokkal jó kapcsolatot tart, hiszen az önkormányzat számára fontos a vállalkozások szerepvállalása a helyi közéletben. A jó partneri kapcsolatnak köszönhetően együtt hatékonyan tudnak kiállni az esélyegyenlőség megteremtése mellett.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program intézkedési tervét. Az adatgyűjtés kiterjedt az önkormányzaton kívül az intézményekre, társintézményekre, közoktatási intézményekre, szervekre. Az összegyűjtött adatok elemzésekor megfogalmazódtak a településen élők problémái, az esélyegyenlőség biztosítását segítő megoldások. Az adatgyűjtés kiterjedt Kozármisleny város közigazgatási területén a kistérségi és helyi dokumentumokra. A Program átfogó képet ad a városban élő célcsoportok hétköznapi életéről, lehetőségeiről, jövőjéről. Az elkészült dokumentumtervezet a helyben szokásos módon, Kozármisleny város honlapján (www.kozarmisleny.hu) került közzétételre, azzal a céllal, hogy a lakosság megismerje és véleményét elmondja.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Képviselő-testület által elfogadott Esélyegyenlőségi Programot Kozármisleny város honlapján elérhetővé tesszük a lakosság számára. A monitoring a társszervezetek vezetői, a célcsoportok képviselői, a civil szervezetek képviselői, és a Polgármesteri Hivatal munkatársai bevonásával történik.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	- problémák beazonosítása - rövid megnevezéssel	- fejlesztési lehetőségek meghatározása - rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- alacsony iskolázottság - magas munkanélküliség, illetve a munkanélküliség növekedése - rossz lakhatási körülmények - szemléletváltás - motiválatlanság - egészségi állapot rosszabb az átlagnál - adósságcsapda	- munkahelyteremtés - helyben lévő képzések szervezése - felvilágosítás - START munkaprogram megszervezése - Közfoglalkoztatás bővítése - Családok lakáskörülményeinek javítása - Egyházközség bevonása
Gyermekek	- szabadidő értelmetlen eltöltése – csavargó gyerekek - 3 H-s gyermekek lemorzsolódása - nyári szünetben programok szervezése - nőtt a mélyszegénységben élő gyerekes családok száma - alkohol, drogproblémák - testi, lelki, érzelmi elhanyagoltság	- családi napközi szervezése - felzárkóztató programok - szabadidő hasznos eltöltésére programok szervezése, táboroztatás - egyedülálló szülők segítése - helyi ifjúsági politika (rövid-, hosszú távú cselekvési tervek) - családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat megerősítése - civil szervezetek bevonása - prevenció (DADA program, Anonim csoportok meghívása)
Idősek	- elmagányosodás, „feleslegessé válás” problémája - egészségügyi, mentális, szociális problémák - közösségi élet hiánya - tevékeny időskor hiánya - önellátási gondok - szociális otthonok zsúfoltsága, várakozási lista	- idősek napközije - nyugdíjasházak létesítése - jelzőrendszer kiépítése - időseket bevonni a közösségi életbe - kulturális tevékenység szervezése - szűrővizsgálatok szervezése
Nők	- alacsony iskolázottság - elavult szakképzettség - munkanélküliség - részmunkaidős munkahelyek hiánya - GYES, GYED lejártá után elhelyezkedési nehézségek - Bérezésben különbségek - Egyedüli családfenntartó – létfenntartási gondok	- munkahelyteremtés - képzések szervezése - részmunkaidő, távmunka - bölcsődei, óvodai férőhelyek biztosítása - rugalmasság a munkáltató részéről - egyenlő bánásmód erősítése, népszerűsítése

Fogyatékkal élők	- közlekedési problémák miatti bezártság - akadálymentesítés hiánya - munkalehetőség hiánya - kevés a speciális iskolai férőhely - kirekesztődés, elszigetelődés - bentlakásos intézmények hiánya - információhiány - társadalom részéről való elfogadás	- akadálymentesítés - pályázati forrásokból célzott támogatás - foglalkoztatásuk elősegítése, támogatása - szemlélet megváltoztatása - szakemberek képzése - napközbeni ellátásuk megoldása - érdekvédelem, egyesületek erősítése - fórumok szervezése, lehetőség a bemutatkozásra - intézmények, férőhelyek növelése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák (és nem romák), mélyszegénységben élők életszínvonala, lakhatási körülménye normalizálódik.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek biztonságát, veszélyeztetettségük megelőzését, a települési átlag életszínvonalához történő felzárkózását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségmegőrző programjaira, aktív programokkal csökkentjük az elmagányosodás folyamatát, továbbá a szolgáltatásokhoz történő hozzáféréseinek segítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot, a társadalmi beilleszkedésük segítését, elismerését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz, középületekhez, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A célkitűzés kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	A demográfiai és szociológiai ellentétek feloldása településrészek között (infrastrukturális fejlesztések a kevésbé fejlett településrészek között)	A demográfiai és szociológiai ellentétek, infrastrukturális különbségek	A településrészek közelítése a lakossági igények egységes, optimális biztosítása	ITS, HÉSZ	Országos Településhálózat-Fejlesztési Konceptió, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.	Infrastrukturális fejlesztések, csoportcélirányos programok	polgármester	2023.12.31.	0 szegregáció db.	Pályázati források, saját költségvetés, közművelődési intézmények, oktatási intézmények	ITS által körvonalazott fejlesztési irányok tartása	Megyei Fejlesztési Konceptió
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Az alacsony iskolázottságúak képzésének és foglalkoztatásának segítése	A regisztrált álláskereső közel 50%-ak alacsony iskolai végzettséggel (általános iskola, és alacsonyabb végzettséggel) rendelkezik, nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon	Növelni a foglalkoztathatók számát, munkaadó piacon való helyetté, minél nagyobb számban történő foglalkoztatása. Helyi vállalkozók ösztönzése a helyi, hátrányos helyzetűek foglalkoztatására	A település természeti, épített környezetét meghatározó dokumentumok (HÉSZ, ITS)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.	Mélyszegénységben élők és romák képzésének és foglalkoztatásának javítása, képzések szervezése. Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi központtal.	polgármester	2023.02.28.	Évente érintett szervezetekkel tanácskozás, szakmai egyeztetés a megvalósulásról. Minimum 4 fő, de minél több közfoglalkoztatott foglalkoztatása.	Pályázati forrás Helyi szakemberek bevonása, helyi munkáltatók bevonása.	munkaadó piacon való elhelyezkedés esélye	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításáért felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
1	Étkezési támogatások, nyári táborok szervezése	Megnőtt a többgyermekes családok száma, a megélhetési költségek növekedése miatt családi nehézségek adódnak.	A gyermekéhezés megelőzése, gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése	A település természeti, épített környezetét meghatározó dokumentumok (HÉSZ, ITS)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.	Helyzetfelmérés, információgyűjtés a családok és a családokban élő gyermekek életkörülményeiről. Célcsoport számára étkezés, nyári táborok megszervezése. Ingyenesen elérhető szolgáltatások biztosítása.	polgár, mester	2023.12.31.	Az összes rászoruló gyermek számára az étkezés, díjmentes programok biztosítása.	Pályázati források helyi szakemberek és civil szervezetek bevonása	Folyamatos szakmai monitoring	Nem releváns
2	A gyermekek veszélyeztetettségének csökkentése	Megnőtt a megélhetési problémákkal küzdő családok száma, ezáltal növekedett a veszélyeztetett kiskorúak száma is.	A településen élő gyermekek helyzetének, életminőségének javítása, a felzárkóztatásuk elősegítése.	A település természeti, épített környezetét meghatározó dokumentumok (HÉSZ, ITS)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.	Egyéni és családterápiák, tájékoztatás, közös megoldáskeresés, díjmentesen elérhető programok, szolgáltatások biztosítása.	polgár, mester, szociális ügyintéző, Családsegítő Szolgálat	2023.12.31.	A potenciálisan veszélyeztetettek csökkentése. Növelni a díjmentesen elérhető szolgáltatások, programok számát.	Pályázati forrás, helyi szociális szakemberek bevonása, intézményekkel való szoros együttműködés	Közösséghez való alkalmazkodás, problémamegoldó képesség kialakítása, Gyermekjóléti Szolgálat bevonása, családlátogatása. Felmenő rendszerben szakemberek együttműködése.	A Kozármislenyi Közös Önkormányzati Hivatal aprófalvas településeinek lakosságának részére elérhető óvodai, iskolai, bölcsődei befogadás
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nőkért „Program”	A településen élő hátrányos helyzetben élő nők és roma nők életminőségének javítása,	A településen élő roma nők helyzetének-, a roma nők életminőségének javítása,	A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló	A Magyar Közművelődés Szakpolitikai Konceptiója	A településen élő hátrányos helyzetben élő nők mindennapi életminőségének	Polgár, mester,	2023.10.16.	Nők elhelyezkedésének növelése	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Civil Szervezetek, Kisebbségi		A Kozármislenyi Közös Önkormányzati Hivatal aprófalvas településeinek lakosságának részére elérhető óvodai,

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés, következtetései, a feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
		javítása, többgyermekes anyák munkaerőpiacról való kiesése.	felzárkóztatásuk elősegítése. Atöbbgyermekes, nagycsaládos anyák munkaerőpiacra való visszajuttatása.	1991. évi IV. Atörvény		javítása díjmentes programokkal, valamint többgyermekes anyukák mindennapi életminőségének javítása.				Önkormányzatok, Művelődési Ház		iskolai, bölcsődei befogadás
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Idők számára aktivitást megőrző programok szervezése, napközbeni szállításuknak való megoldása.	Elmagányosodás, "feleslegessé válás", mentális leépülés.	Az egyedülálló, idősek emberek programokban történő bevonása, a hovatartozás érzésének erősítése, generációk közötti különbség csökkentése, izoláció, mobilitás csökkentése. Mentális leépülés megelőzése szervezett, célirányos programokkal.	Időügyi koncepció	A Magyar Közművelődés Szakpolitikai koncepciója	Programok, előadások szervezése	polgár mester	2023.12.31.	Az idők jelenlétének, számának növelése a kulturális-, sport-, egyéb programokon, rendezvényeken.	Pályázati források, szociális és kulturális szakemberek bevonása	Általános szemléletváltás a generációval szemben. Civil szervezetek bevonása, érintett szervezetek folyamatos együttműködése.	SZOCEG alapellátása
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Fogyatékkal élők, szülők, családtagok részére programok	Fogyatékkal élők, vagy fogyatékkal élő gyermekek	Érdekképviseletük erősítése, a célcsoport	1998. évi XXVI. Atörvény a fogyatékos	Magyar Nemzeti Társadalmi	Programok, előadások szervezése.	polgár mester	2023.12.31.	statisztikák, adatbázis, érintettek	pályázati forrás, szakemberek,	Társadalmi integráció, megfigyelt,	Nem releváns.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés megvalósításának felelőse	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	szervezése, fogyatékossgal kapcsolatos társadalmi aktivitás növelése	nevelő szülők, ápoló családtagok kapcsolatépítési lehetőségeinek hiánya, izoláció.	részére közösségi programok szervezése, integrálás, a fogyatékossg által közvetlenül vagy közvetve érintett személyek helyi társadalmi aktivitásának emelése. Fogyatékossggal kapcsolatos helyi adatok elemzése.	személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról	Felzárkózási Stratégia 2030.	Helyi, regionális partnerségi lehetőségek feltérképezése, szociális problémákat enyhítő, integráló programok lebonyolítása.			programokon való létszámának növekedése	szervezetek bevonása	folyamatos együttműködések	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kozármisleny Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kozármisleny Város Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **184/2022. (XI.15.)** Ök. számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Kozármisleny, 2022. november 16.

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

KIVONAT

Kozármisleny Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. november 15-ei üléséről készült jegyzőkönyvből

184/2022. (XI.15.) Ök. sz. határozat

Kozármisleny Város Önkormányzata Képviselő-testülete - az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően - a Helyi Esélyegyenlőségi Programját áttekintette, a program határidőre megvalósult intézkedéseinek teljesítését elfogadja, a folyamatban lévő intézkedések határidejét 2023. december 31-re *módosítja*. A Képviselő-testület a Helyi Esélyegyenlőségi Program tekintetében, a hozzá beérkezett véleményező javaslatokat megismerte, az áttekintett Helyi Esélyegyenlőségi Programot a felülvizsgált Intézkedési Tervvel egységes szerkezetbe foglalva, *elfogadja*.

Határidő: azonnal

Felelős: Képviselő-testület

Kivonat hitelül:

Kozármisleny, 2022. november 16.

Horváthné Sipos Bernadett
jegyzőkönyv-vezető

